

Rodinné finance z pohledu finančního a daňového poradenství

Nikola Mrkývková

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Nikola Mrkývková**
Osobní číslo: **M13774**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Rodinné finance z pohledu finančního a daňového poradenství**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě průzkumu literárních pramenů zpracujte teoretické poznatky týkající se finančního a daňového poradenství.

II. Praktická část

- Analyzujte současný stav využívání konzervativních vkladových produktů na českém finančním trhu.
- Analyzujte daňové slevy a úlevy, které může rodina v oblasti konzervativního zhodnocení vkladů využívat.
- Na základě zjištěných poznatků navrhněte závěrečná doporučení pro rodinný rozpočet.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

EDITED BY GEORGE CALLAGHAN, Ian Fribbance, 2012. Personal finance. 2nd ed. Basingstoke: Palgrave Macmillan. ISBN 9780230348110.

JANDA, Josef. Spořit nebo investovat? 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 167 s. ISBN 978-80-247-3670-9.

MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2015: úplná znění platná k 1.1.2015. 24. vyd. Praha: Grada, 2015, 272 s. ISBN 978-80-247-5507-6.

SYROVÝ, Petr a Tomáš TYL. Osobní finance: řízení financí pro každého. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014, 220 s. ISBN 978-80-247-4832-0.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Blanka Kameníková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2016
Termín odevzdání bakalářské práce: 16. května 2016

Ve Zlíně dne 15. února 2016

doc. RNDr. PhDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Miloš Král, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

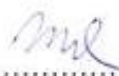
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s příjím-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 13. 5. 2016

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

V teoretické části této práce je představeno finanční a daňové poradenství. Dále je zde popsána problematika tvorby rodinného rozpočtu. Jsou zde popsány jednotlivé produkty konzervativního zhodnocení financí. Na konci jsou představeny slevy na dani, nezdanitelné části základu daně a státní příspěvky. V praktické části jsou uvedeny nejznámější asociace a poradenské společnosti. Je zde provedeno srovnání bankovních produktů mezi vybranými bankami. Dále je zde provedena analýza rozpočtu a produktů vzorového klienta s následnou optimalizací a doporučením. Na závěr je zde zpracován dotazník průzkumu veřejného mínění týkající se daného tématu.

Klíčová slova: Rodinné finance, osobní finance, rodinný rozpočet, poradenství, konzervativní vkladové produkty, daňové úspory

ABSTRACT

In theoretical part of this work, there is presented financial and tax consulting. Hereafter, there is solving of problem with setting up of family budget. There can be find a describe of products of conservative methodes for financial evaluation. At the end of these part there are presented tax discount, zero-rated parts of tax base and state contributions. In practical part, wellknown asociations and consulting companies are presented. A comparison of bank products among selected banks take a part here. Hereafter, there is an analysis of budget and financial products for a sampled client with an optimalization and recommendation. After all there is a questionnaire of public meaning about the discussed problematics.

Keywords: Family finance, Personal finance, Family budget, Consulting, Conservative deposit products, Tax savings

Ráda bych poděkovala Ing. Blance Kameníkové, Ph.D. za pomoc, podporu, profesionální a zároveň vstřícný přístup při vedení této práce. Dále bych chtěla poděkovat mé rodině za trpělivost, poskytnutí šance studovat a také za finanční podporu.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 FINANČNÍ A DAŇOVÉ PORADENSTVÍ	13
1.1 FINANČNÍHO PORADENSTVÍ.....	13
1.2 DAŇOVÉHO PORADENSTVÍ.....	13
2 RODINNÉ FINANCE	15
2.1 RODINNÝ ROZPOČET.....	15
2.1.1 Příjmy rodiny.....	16
2.1.2 Výdaje rodiny.....	17
2.1.3 Majetek a závazky rodiny.....	18
2.1.4 Optimalizace rodinného rozpočtu.....	19
2.1.5 Finanční plán.....	19
3 PRODUKTY KONZERVATIVNÍHO ZHODNOCENÍ FINANČÍ	21
3.1 INVESTOVÁNÍ A SPOŘENÍ.....	21
3.2 SPOŘENÍ.....	21
3.3 BĚŽNÝ ÚČET.....	22
3.4 SPOŘICÍ ÚČET.....	23
3.4.1 Dětská konta.....	24
3.4.2 Spoření na vzdělání.....	24
3.5 TERMÍNOVANÉ VKLADY.....	24
3.5.1 Revolvingový termínovaný vklad.....	25
3.5.2 Modifikace termínovaných vkladů.....	25
3.6 STAVEBNÍ SPOŘENÍ.....	27
3.7 VKLADNÍ KNÍŽKY.....	28
3.7.1 Výherní vkladní knížky.....	29
3.8 HYPOTEČNÍ ZÁSTAVNÍ LISTY.....	30
3.9 SPOŘENÍ NA DŮCHOD.....	30
3.9.1 Penzijní připojištění, II. pilíř.....	30
3.9.2 Doplňkové penzijní spoření, III. pilíř.....	31
3.10 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	31
3.10.1 Kapitálové životní pojištění.....	31
3.10.2 Investiční životní pojištění.....	32
3.10.3 Rizikové životní pojištění.....	32
3.11 POJIŠTĚNÍ VKLADŮ.....	32
4 DAŇOVÉ ÚSPORY	34
4.1 SLEVY NA DANI.....	34
4.1.1 Sleva na poplatníka.....	34
4.1.2 Sleva na manželku/manžela.....	34
4.1.3 Sleva na studenta.....	35
4.1.4 Sleva ZTP/P.....	35
4.1.5 Sleva na invaliditu.....	35

4.1.6	Sleva při umístění dítěte do předškolního zařízení	35
4.1.7	Daňové zvýhodnění na vyživované děti	36
4.2	STÁTNÍ PŘÍSPĚVKY A ÚLEVY NA DANI	37
4.2.1	U stavebního spoření	37
4.2.2	U životního pojištění	37
4.2.3	U penzijního připojištění	37
II PRAKTICKÁ ČÁST		39
5	FINANČNÍ A DAŇOVÉ PORADENSTVÍ V ČR.....	40
5.1	SUBJEKTY PŮSOBÍCÍ NA FINANČNÍM TRHU	40
5.1.1	Finanční instituce	40
5.1.1.1	Banky	40
5.1.1.2	Družstevní záložny	40
5.1.1.3	Penzijní společnosti a pojišťovny	41
5.1.2	Dohled ČNB	41
5.1.3	Asociace a sdružení profesně poradenských společností	41
5.1.3.1	Finančně poradenské společnosti	45
5.2	OCHRANA KLIENTA – ETICKÝ KODEX	47
6	CHARAKTERISTIKA RODINY	49
6.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O RODINĚ	49
6.2	ANALÝZA ROZPOČTU VYBRANÉ RODINY	49
6.2.1	Analýza příjmů	49
6.2.2	Analýza výdajů	50
6.2.3	Analýza rozpočtu	51
6.2.4	Analýza aktiv – majetku rodiny	52
6.3	ANALÝZA STÁVAJÍCÍCH PRODUKTŮ RODINY	53
6.4	ANALÝZA CÍLŮ KLIENTA	54
6.5	ANALÝZA VYUŽITÍ SLEV NA DANI	54
7	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU KONZERVATIVNÍCH VKLADOVÝCH PRODUKTŮ NA ČESKÉM TRHU	55
7.1	BĚŽNÉ ÚČTY	55
7.2	SPOŘICÍ ÚČTY	56
7.3	TERMÍNOVANÉ VKLADY	57
7.4	STAVEBNÍ SPOŘENÍ	58
7.5	VKLADNÍ KNÍŽKY	59
7.6	SPOŘENÍ NA DŮCHOD	59
7.7	ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	61
8	OPTIMALIZACE RODINNÉHO ROZPOČTU, DOPORUČENÍ	62
8.1	DOPORUČENÉ PRODUKTY	62
8.1.1	Běžný a spořicí účet	62
8.1.2	Stavební spoření	62
8.1.3	Spoření na důchod	63
8.1.4	Životní pojištění	64

8.2	DAŇOVÉ SLEVY, ZVÝHODNĚNÍ A ODPOČTY NA DANI	65
8.3	CELKOVÁ ÚSPORA RODINY PO OPTIMALIZACI RODINNÉHO ROZPOČTU.....	65
8.3.1	Shrnutí navrhovaných řešení.....	66
9	DOTAZNÍKOVÝ PRŮZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ BANKOVNÍCH SLUŽEB A ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ DANĚ	67
9.1	OBECNÉ ÚDAJE O RESPONDENTECH	67
9.2	OTÁZKY O RODINNÝCH, OSOBNÍCH FINANCÍCH, BANKOVNÍCH PRODUKTECH A ROČNÍM ZÚČTOVÁNÍ DANĚ	70
	ZÁVĚR	82
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	84
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	87
	SEZNAM OBRÁZKŮ	88
	SEZNAM GRAFŮ	89
	SEZNAM TABULEK.....	90
	SEZNAM PŘÍLOH.....	92

ÚVOD

Téma bakalářské práce Rodinné finance z pohledu finančního a daňového poradenství bylo zvoleno na základě zájmu o danou problematiku. Osobní či rodinné finance se dotýkají každého člověka, proto je důležité, aby lidé uměli řídit své finance a případně je i zhodnotili. Finanční gramotnost v této oblasti je velmi důležitá. Bohužel se stává, že lidé nejsou dostatečně finančně gramotní a často sjednají nevýhodné produkty s „finančním poradcem“, kterému jde jen o své vlastní obohacení. O těchto případech můžeme slyšet také v médiích. Cílem mé bakalářské práce je provést komplexní pohled na poradenské společnosti a vybrané bankovní produkty. Práce představuje návod na tvorbu rodinného rozpočtu a následného zvolení vhodných produktů pro daného klienta. Také je velmi důležitá znalost v oblasti daní. Daně jsou pro většinu lidí, velmi obtížně pochopitelné. Cílem práce je přiblížit nejčastěji využívané slevy na dani, daňové zvýhodnění, nezdanitelné části základu daně a státní příspěvky, které mohou rodiny využívat. Mnoho lidí ani neví, co vše je možné odečíst od základu daně nebo od jaké částky je možné čerpat státní příspěvky u vybraných produktů.

V teoretické části bude provedena deskripce finančního a daňového poradenství. Dále zde budou informace týkající se rodinných financí. Při tvorbě rodinného rozpočtu je velmi důležité, co nejpodrobněji sledovat a členit příjmy, výdaje. V práci bude proveden popis jednotlivých produktů konzervativního zhodnocení financí. Poslední kapitola bude zahrnovat daňové úspory. Zde budou vysvětleny slevy na dani, nezdanitelné části základu daně. Představeny budou i produkty, u kterých lze čerpat státní příspěvky.

Praktická část bude zaměřena na představení nejznámějších poradenských společností a asociací. Bude zde provedeno srovnání vybraných konzervativních produktů zhodnocení financí ve čtyřech univerzálních bankách. Budou zvoleny nejpoužívanější a nejznámější banky. Tyto banky budou zvoleny proto, aby bylo možno srovnat všechny vybrané produkty. Dále zde bude provedena analýza rozpočtu, stávajících produktů a daňových úspor vzorového klienta. Budou navrhnutá doporučení pro daného klienta včetně výběru vhodných produktů a snížení daňového zatížení rodiny. Práce poskytuje jednoduchý návod na tvorbu a sestavení rozpočtu, vhodné rozložení financí do daných produktů, snížení odvodu daní možné čerpání státních příspěvků u daných produktů. Na závěr bude provedeno vyhodnocení dotazníkového šetření. Otázky v průzkumu budou navazovat na tuto bakalářskou práci.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem zpracování práce je analýza a optimalizace rodinného rozpočtu a jeho aplikace na vzorového klienta – rodinu Soukupových. Dílčím cílem bakalářské práce je analýza příjmů, výdajů, majetku, stávajících produktů a využití slev na dani. Dalším dílčím cílem je analýza vybraných konzervativních produktů zhodnocení financí na českém finančním trhu a následné srovnání daných produktů mezi vybranými bankami. Zpracování tohoto problému je pro rodinu Soukupových, případně i další rodiny, velkým přínosem. Posledním dílčím cílem je zpracování výzkumu, který analyzuje současnou situaci a vnímání veřejnosti v otázkách reflektující bakalářkou práci.

Ve své práci využiji následující metody:

- Metoda literární rešerše – formou této metody je zpracována teoretická část bakalářské práce, která je důležitá pro zpracování praktické části
- Metoda analýzy – tato metoda je použita při tvorbě a následné optimalizaci rodinného rozpočtu, produktů a daňových úspor
- Metoda řízeného rozhovoru – tato metoda je použita při zjišťování podrobnějších informací ohledně konzervativních produktů zhodnocení financí ve vybraných bankách
- Metoda dotazování – tato metoda je použita při výzkumu veřejného mínění o finančních, daňových a bankovních službách, o využívání vybraných bankovních produktů, o podání a obsahu daňového přiznání a o vnímání osobních či rodinných financí
- Metoda syntézy – pomocí této metody jsou v bakalářské práci zhodnoceny analýzy a dány doporučení

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ A DAŇOVÉ PORADENSTVÍ

1.1 Finančního poradenství

Finanční poradenství je rozsáhlá kategorie. Každý člověk pod tímto pojmem může představit něco jiného. Mnoho lidí v České republice má finanční gramotnost na velmi nízké úrovni. Takoví lidé mohou využít finanční poradenství. (Janda, 2011, s. 21-26)

V Československé republice finanční poradenství nemělo význam, protože zde nebyla konkurence bank. V roce 1989 došlo k zahájení tzv. perestrojky, která vedla ke změnám v bankovním systému a centrálně řízené ekonomiky. Zákon byl platný od roku 1990 a umožnil vznik nových podnikatelských subjektů – bank. Také byl vytvořen dvoustupňový bankovní systém. Po reformě začaly vznikat nové peněžní ústavy, což umožnilo možnost porovnávat nabídky produktů a postupný vznik finančního poradenství. (Juřík, 2011, s. 174-175)

Janda definuje poradce, jako člověka, který klienta vede jednotlivými produkty a seznámí ho s rizikem daných produktů. Také vyřizuje veškerou dokumentaci. Finanční poradce by měl poskytovat komplexní služby, zejména v oblasti zhodnocení financí. Měl by klienta provázet po celou dobu, od sepsání smlouvy až po uskutečnění předem daných cílů, informovat ho o novinkách a vývoji daných produktů. Bohužel v praxi se lze setkat také s takovými poradci, kterým jde jen o výtěžek. S klienty sjednají mnohdy nevýhodné smlouvy. Tito lidé se sice nazývají finančními poradci, ale nejsou jimi. Finanční poradce by se dal spíše definovat jako učitel finančních produktů. (Janda, 2011, s. 21-26)

Asociace finančních poradců České republiky definuje finanční poradenství jako službu, kterou poskytuje finanční poradce klientovi. Aby byla služba efektivní, je potřeba zodpovědnost, jak na straně poradce, tak na straně klienta. Poradce klientovi dává pouze alternativy, samotné rozhodnutí a plnění finančního plánu je na klientovi. (Asociace finančních poradců České republiky, spolek, c2014)

1.2 Daňového poradenství

Daňové poradenství je v české republice upraveno zákonem č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců. Aby se člověk mohl stát daňovým poradcem, musí vykonat poměrně těžkou kvalifikační zkoušku, u které uspějí jen ti nejlepší. Zkoušky se může zúčastnit pouze člověk, který úspěšně dokončil vysokou školu. Daňový poradce

musí být evidován Komorou daňových poradců ČR. Je vázán mlčenlivostí a měl by vždy stát na straně klienta. Známe několik typů daňových poradců: fyzická osoba, daňově poradenské společnosti, zaměstnanec daňově poradenské společnosti a interní daňový poradce. (Komora daňových poradců České republiky, c2006-2015)

Daňové poradenství je v zákoně definováno jako: „*Poskytování právní pomoci a finančně ekonomických rad ve věcech daní, odvodů, poplatků a jiných plateb, jakož i ve věcech, které s daněmi přímo souvisejí.*“ (Sbírka zákonů a Sbírka mezinárodních smluv, zákon č. 523/1992 Sb. §1a, c2016)

Daňový poradce by měl mít znalosti v oblasti přímých i nepřímých daní a také ohledně mezinárodního zdanění. Daňový poradci mohou spolupracovat s různými firmami, ale také pomáhat lidem například s daňovým přiznáním. Poradci poskytují rady také v oblasti účetnictví a ekonomie. Daňové poradenství se dá přirovnat k právnímu poradenství, tyto dvě služby jsou si velmi blízké. (Daňari online, 2009)

2 RODINNÉ FINANCE

2.1 Rodinný rozpočet

Nováková a Sobotka definuje rozpočet jako: „*Souhrn příjmů a výdajů jedince či celé domácnosti za určité období.*“ (Nováková a Sobotka, 2011, s. 308)

Rozpočet také můžeme definovat, jako určitý plán příjmů a výdajů rodiny. (Kiyosaki, Johnson, 2008, s. 91-92)

Známe 3 typy rozpočtu – přebytkový, vyrovnaný a deficitní.

Přebytkový rozpočet je nejlepším možným rozpočtem, kterého může rodina dosáhnout. Příjmy, které rodina má, jsou vyšší než výdaje, které za danou dobu utratí. Přebytkové finance pak může rodina dále použít k vytvoření rezervy nebo rozmnožení peněz. Uspořené peníze jsou určeny pro budoucí spotřebu. S rozpočtovým přebytkem se dá krásně pracovat a plánovat. Rodina se může rozhodnout, zda splatí své případné dluhy nebo peníze raději uspoří. Vše záleží na prioritách jedince. (Nováková a Sobotka, 2011, s. 308; Kiyosaki, Johnson, 2008, s. 91-102)

Druhým typem rozpočtu je **Vyrovnaný rozpočet**. Tento rozpočet se podaří málokomu. Je to způsobeno tím, že je téměř nemožné aby rodina měla stejné příjmy i výdaje v daném období. (Nováková a Sobotka, 2011, s. 308; Kiyosaki, Johnson, 2008, s. 91-102)

Třetím typem je **Deficitní rozpočet**. Ten vzniká, pokud jsou vyšší výdaje, než příjmy. Tento typ není moc pozitivní pro rozpočet rodiny, protože se rodina může lehce dostat do platební neschopnosti. Právě pro občasný schodek rozpočtu by měla mít rodina určitou finanční rezervu. Krátkodobý schodek může být způsoben také tím, že je rodina nucena platit výdaje dříve, než jim přijdou příjmy. (Kiyosaki, Johnson, 2008, s. 91-102; Nováková a Sobotka, 2011, s. 308)

Základem sestavení dobrého rodinného rozpočtu by mělo být důsledné sledování příjmů a výdajů a jejich analyzování. Jelikož se jedná o tok peněžních prostředků, může se rodinný rozpočet nazvat také sestavení cash-flow. Na rozpočet se lze podívat ze dvou hledisek. Prvním hlediskem je výsledek celkového rozpočtu za dané období. Druhým hlediskem je výsledek v průběhu času. Obě tyto hlediska jsou důležité. Pokud rodina dostává příjmy jednou za 3 měsíce, avšak nájem a ostatní náklady musí hradit každý měsíc, pak musí tvořit rezervy a správně rozvrhnout příjmy a výdaje na delší časový úsek. Smrčka také tvrdí,

že je daleko důležitější analyzovat výdaje, než příjmy. Příjmy jsou dané tržním oceněním práce, proto je většina lidí ovlivnit nemůže. Výdaje ovšem záleží částečně na člověku samotném, tudíž je může snáze kontrolovat a řídit. (Smrčka, 2010, s. 94-101)

2.1.1 Příjmy rodiny

Hlavním rysem příjmů je jejich omezenost a vzácnost. (Nováková a Sobotka, 2011, s. 308)

Obecně lze příjem definovat jako přírůstek peněz. Kiyosaki definuje tři druhy příjmů – pracovní příjem, pasivní příjem a příjem z portfolia. Prvním a nejčastějším příjmem je **Pracovní příjem**. Jedná se o nejrozšířenější metodu získávání peněz. Pod pojmem příjem si většina lidí představí mzdu za práci. Mzda je obvykle vyplácena jednou za měsíc. Další dva druhy příjmů Kiyosaki popisuje jako efektivnější, avšak ne moc rozšířené metody získávání příjmů. Druhou metodou je **Pasivní příjem**. Jedná se o peníze, které člověk obdrží takzvaně „bez práce“. Do této kategorie patří zejména příjmy z pronájmu bytů a nemovitostí. Lze sem zařadit příjmy ze společností, které člověk vlastní nebo v nich má podíl. Dále pak příjem z autorských práv, což je produkt duševního vlastnictví. Může se jednat například o hudbu, knihu, softwarový program, video. Pasivní příjem je výsledkem minulých událostí, které přináší peníze v budoucnosti. Třetím metodou je **Příjem z portfolia**. Jedná se o peníze, které člověk obdrží díky své investici do cenných papírů. Tato metoda funguje obdobně jako pasivní příjem. Také jsou to peníze „bez práce“. (Kiyosaki a Lechter, c2005, s. 70-71)

Nováková a Sobotka rozdělují příjmy do čtyř kategorií. První kategorií jsou **Příjmy od zaměstnavatele**. Tento druh příjmů má téměř každá rodina. Do těchto příjmů se počítá nejen mzda, ale také různé benefity od zaměstnavatele – příspěvek na stravu, cestovné. Druhým typem jsou **Sociální příjmy**. Jedná se především o finanční výpomoc od státu pro nízkopříjmové rodiny. Nováková a Sobotka zde řadí například peněžitou pomoc v mateřství, ošetrovné, rodičovský příspěvek, přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, podporu v nezaměstnanosti, porodné, pohřebné. Třetím druhem jsou **Mimořádné příjmy**. Jedná se o příjmy, které jsou neočekávané - peněžité příjmy z darů od příbuzných, výher, prodeje věcí. Čtvrtou kategorií je **Příjem reziduální**. Tento příjem je asi nejlepším možným příjmem. Jedná se o pasivní příjmy z věcí, které rodina vlastní. Do této kategorie spadají příjmy z pronájmu, cenných papírů, dividend. (Nováková a Sobotka, 2011, s. 308-309)

2.1.2 Výdaje rodiny

Výdaje jsou peníze, které rodina utratí za své potřeby. Výdaje jsou určovány příjmy a také prioritami. Jedinec se musí rozhodnout, co za daný příjem zaplatí či koupí a čeho se bude muset vzdát. (Nováková a Sobotka, 2011, s. 309-310)

Nováková a Sobotka definuje 7 druhů výdajů. Prvním typem jsou **Výdaje na běžnou spotřebu**. Tato kategorie je nejobsáhlejší a nejobtížněji sledovanou kategorií výdajů. Zde se zahrnují běžné, každodenní nákupy, které jsou nezbytné k uspokojování lidských potřeb. Jedná se především o potraviny, oblečení, drogerii. Dalším velmi důležitým a nezbytným typem jsou **Výdaje na bydlení**. Zde se sledují všechny zaplacené částky týkající se domova. Může se jednat o platby za pronájem, udržování domu, opravy. Nováková a Sobotka zde řadí výdaje týkající se chodu domova - za vodu, energie, televizní vysílání, internet, poplatky za odpady, příspěvky do bytových fondů. Třetím typem jsou **Výdaje na vzdělání, volný čas a zábavu**. Výdaje na vzdělání jsou především platby, které jsou nutné pro vzdělání dětí – učebnice, školní výlety, poplatky škole, cestovné. Dále pak platby za všeobecné vzdělávání, jako jsou noviny, časopisy, knihy. Spadají sem také výdaje vynaložené na trávení volného času, koníčky např. nákup vybavení, které je nutné pro určitý koníček. Nebo také peníze za pořízení domácího mazlíčka, všechny výdaje s ním spojené, návštěvy kin, restaurací, sportovních zařízení, posezení s přáteli. Nováková a Sobotka zde také řadí výdaje na dovolenou. Další kategorií jsou **Výdaje na ochranu**. V této kategorii se sledují všechny typy placeného pojištění. Platby za pojištění lze hradit za určité časové období, zpravidla měsíc nebo rok. Tyto platby je třeba rozpočítat do daných časových úseků, aby byly řádně rozloženy. Pátým typem jsou **Výdaje na spoření**. Strukturu těchto plateb si určuje jedinec sám, dle svých příjmů a cílů. Nováková a Sobotka zde řadí výdaje, které se každý rok či měsíc pravidelně odečítají. Pokud probíhá platba ročně, musí se opět rozpočítat, kolik z roční platby odpovídá danému období. Především jde o platby za tyto produkty: stavební spoření, penzijní připojištění, investiční fondy, termínované vklady atd. Další kategorií výdajů jsou **Výdaje na dluhy**. Zde jsou zahrnuty všechny dluhy, půjčky, které rodina nebo jedinec má a tudíž je musí splatit. Jedná se především o hypotéku, různé druhy úvěrů, kontokorent, půjčky od příbuzných či kamarádů, čerpání povoleného debetu. Posledním druhem jsou **Ostatní výdaje**. Do této skupiny řadíme všechny výdaje, které nelze zařadit do předchozích skupin. (Nováková a Sobotka, 2011, s. 309-310)

Smrčka dělí výdaje pouze na povinné, nutné a zbytné. **Povinné výdaje** musí rodina zaplatit, protože je k nim vázána určitou smlouvou. V případě nezaplacení těchto plateb by moh-

lo dojít k morálním nebo peněžním sankcím. Povinné výdaje se dále dělí do šesti kategorií. Prvním typem jsou výdaje za dluhové služby- vynaložení peněžních prostředků na splátky úvěrů, hypoték, udělených pokut a pojistné. Druhou kategorií jsou výdaje na platby ze smluv. Zde se řadí platby za nájemné, zálohy i doplatky na energie, účty za televizní, telefonní a internetové služby. Další kategorií jsou výdaje na platby daní. Daní z příjmů, z nemovitostí, ale také sociální a zdravotní pojištění. Čtvrtým druhem jsou výdaje na výživné. Tyto výdaje by při nezaplacení byly trestným činem. Další kategorií jsou platby za jídlo ve školních zařízeních a školné. Posledním typem jsou výdaje za členské poplatky. Zde se řadí platby za využívání určitých služeb nebo aktivit – sportovní zařízení, politické strany, spolky. **Nutné výdaje** nejsou povinné, ale v delším časovém horizontu jsou pro klienty výhodnější, než jednorázové platby. Jedná se především o různé předplatné. Typickým nutným výdajem je roční jízdenka na městskou hromadnou dopravu. Lze sem také započítat vklad do stavebního spoření placený ročně. Do nutných výdajů započítáváme i potraviny a oblečení, pořizované pro rodinu nad rámec zbytných výdajů. Tyto výdaje je často obtížné rozčlenit. **Zbytné výdaje** jsou vynakládány na zajištění základních lidských potřeb. Především platby za jídlo, oblečení, drogerii. (Smrčka, 2010, s. 97-101)

2.1.3 Majetek a závazky rodiny

Pro sestavení komplexního obrazu rodinného bohatství je potřeba sestavit nejen rozpočet příjmů a výdajů rodiny, ale také majetkový přehled. Hodnota majetku je označována jako aktivum. Závazky jsou označovány jako cizí zdroje, které spadají do pasiv. Majetek se určitým časem opotřebovává a tím klesá jeho hodnota (automobil, elektronika). Hodnota majetku může také stoupat (starožitnosti, umělecká díla). Nejlepší majetek, je ovšem ten, který přináší příjem (nemovitosti, cenné papíry, podíly ve společnostech). Oddělenou skupinou majetku, je majetek určený k podnikání. (Nováková a Sobotka, 2011, s. 310-311)

Majetek se dělí na nemovitosti (domy, pozemky, rekreační zařízení), movité věci (knihy, televize, vybavení domácnosti), finanční majetek (cenné papíry, spoření, peníze), nehmotný majetek (software, licence, značky) a pohledávky (očekáváme splacení dluhu). Závazky se dělí na krátkodobé (půjčky od příbuzných, úvěry od banky, dodavatelské úvěry- splatné do 1 roku), střednědobé (bankovní úvěry, finanční leasing – na dobu 1 až 5 let) a dlouhodobé (hypotéky, dlouhodobé půjčky – přesahují dobu 5 let). Když se od veškerého majetku odečtou veškeré závazky, tak vznikne přehled o rodinném bohatství. (Nováková a Sobotka, 2011, s. 310)

2.1.4 Optimalizace rodinného rozpočtu

Pokud jsou známy všechny výdaje a příjmy domácností, které jsou rozčleněny a sestaven rozpočet, může se přejít k optimalizaci rodinného rozpočtu. Optimalizace znamená výběr nejlepší varianty dle požadavků a cílů klienta. Smrčka uvádí dva základní typy optimalizace - snížení výdajů a zvýšení příjmů. (Smrčka, 2010, s. 115-118)

Snížení výdajů

Spousta rodin nemá přebytkový rozpočet, tudíž ani místo pro zvyšování příjmů pomocí přebytků. Proto je daleko dostupnější metodou snížení výdajů, než zvýšení příjmů. Mnoho rodin trpí tzv. „spotřebitelskou chorobou“. Jsou vynaloženy vyšší výdaje na určitou službu nebo produkt, než za kolik ho lze vyrobit doma. Typickým příkladem je stravování v restauracích. Tento výdaj je sice zbytečný, ale alespoň přináší uspokojení potřeby. Ještě horší jsou platby za nakoupené produkty a služby, které nejsou využity nebo spotřebovány. Typickým příkladem je nákup zboží, které je ve slevě. Potraviny jedinec nakoupí levněji ve větším množství, ale nestihne je spotřebovat a vyhodí je. Lidé jsou také velmi ovlivňováni reklamou, která vytváří dojem, že daný produkt potřebují. Díky reklamě spousta lidí vyhodí peníze za zbytečnosti. Je potřeba projít všechny výdaje a vyškrtat položky, které lze omezit. (Smrčka, 2010, s. 115-118)

Zvýšení příjmů

Pokud rodina vytváří přebytkový rozpočet, je zde větší možnost zvýšení budoucích příjmů. Momentální příjmy zvýšit moc nelze. Příjem ze zaměstnání by lidé sice chtěli zvýšit, ale mzda je dána tržní hodnotou práce. Člověk si může zkusit najít lepší práci nebo k momentálnímu zaměstnání přidat brigádu. Jednorázově lze zvýšit příjem prodejem nebo pronájmem nepotřebného majetku. (Nováková a Sobotka, 2011, s. 308-311; Smrčka, 2010, s. 115-118)

2.1.5 Finanční plán

Finanční plán je tvořen finančním poradcem každému klientovi přesně podle jeho financí, majetku a cílů. (Srový a Tyl, 2014, s. 11-12)

Dle Callaghana lze finanční plán rodiny sestavit podobně, jako rozvahu u podniku. Na levou stranu dáme individuální aktiva, dle různých typů (Assets). Na pravou stranu pak dáme dluhy, také rozdělené do různých kategorií (Liabilities). (edited by George Callaghan, 2012, s. 132)

Finanční plán slouží pro tvorbu rezervy v případě neočekávané situace. Nejdříve si klient musí stanovit cíle, kterých chce dosáhnout a určit si, kolik peněz na ně může vyčlenit. Také je třeba se rozhodnout, zda peníze na daný cíl již má klient k dispozici nebo si bude pravidelně odkládat. Jakmile jsou určeny cíle a k tomu příslušné finance, může se přistoupit k výběru konkrétních produktů. Při sestavování plánu Syrový doporučuje toto pořadí:

- 1) Cíle – Klient si musí určit, co bude chtít s naspořenými penězi dělat, co si bude chtít koupit
- 2) Zdroje – kolik je klient schopen vydat financí, aby dosáhl cílů
- 3) Rizika – jaké rizika mohou nastat a jak se jim bránit
- 4) Přiřadit cílům zdroje – rozdělení celkových financí mezi jednotlivé cíle

Syrový tvrdí, že bez plánu si klient nemůže vybrat vhodné produkty. Plán by měl motivovat a vést k vybraným cílům. Přece jenom se snadněji utratí peníze, které leží na účtu, než ty, které si člověk odkládá na spoření. Když je tvořen dlouhodobý finanční plán, může se na trhu, i v životě klienta stát spousta věcí. Pokud se tak stane, lze plán aktualizovat. Projde se starý finanční plán a znovu se určí cíle, zdroje, rizika a přiřadí se zdroje k cílům. Plán by měl také ochránit před případným budoucím dluhem, protože je zde utvořena určitá rezerva, tudíž se klient nedostane do krizové situace, ve které by byl nucen vzít si drahý a nevýhodný úvěr. (Syrový a Tyl, 2014, s. 11-20)

3 PRODUKTY KONZERVATIVNÍHO ZHODNOCENÍ FINANČÍ

3.1 Investování a spoření

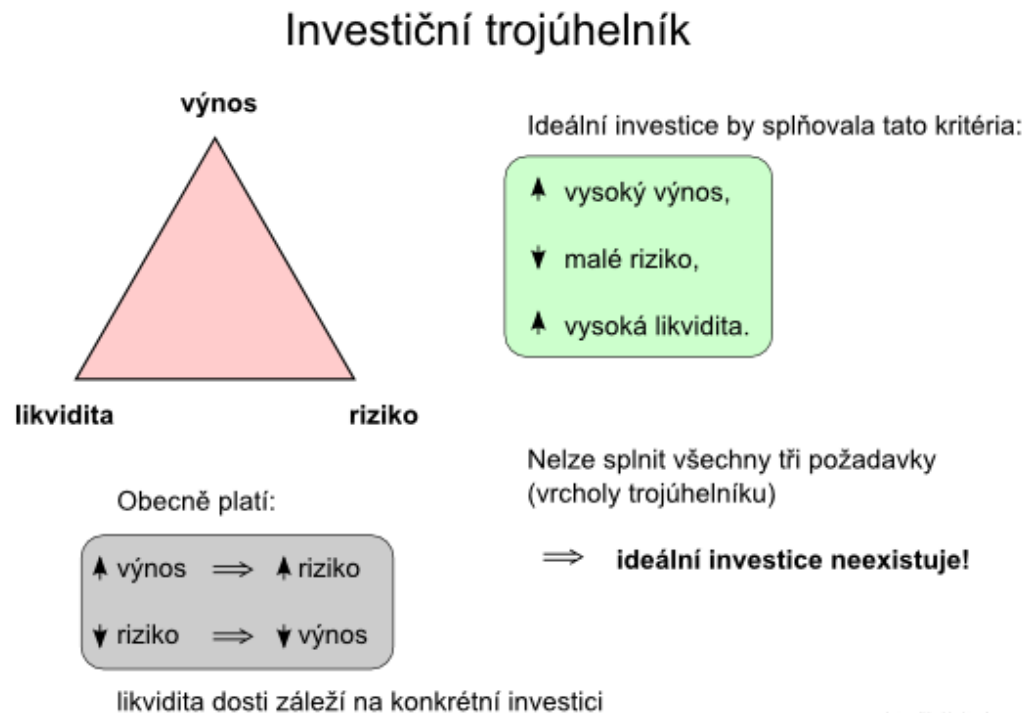
Spoření je pravidelné nebo jednorázové uložení částky s předem známým výnosem a malým rizikem. Pokud se vezme v potaz vývoj inflace, není ani u spoření zcela jasný výnos. Mezi spoření se řadí spořicí účty, termínované vklady, stavební spoření. U investování nemáme předem daný jistý výnos z vkladu, avšak vzhledem k vyššímu riziku se předpokládá i vyšší výnos. Mezi investice patří akcie, investiční certifikáty, dluhopisy, deriváty, komodity a futures, kurzy měn a podílové fondy. Vzhledem k širokosti tématu je bakalářská práce zaměřena pouze na konzervativní produkty zhodnocení financí. (Syrový a Tyl, 2014, s. 53)

3.2 Spoření

„Spořit znamená nespotřebovat všechny finanční prostředky, ale odkládat je pro případné budoucí použití. V případě, že budeme chtít, aby se hodnota našich nespotřebovaných finančních prostředků zvyšovala, říkáme tomu již investování“. (Nováková a Sobotka, 2011, s. 170) Spoření nemusí znamenat zhodnocení finančních prostředků. Jako spoření se počítá i odkládání peněz „pod polštář“ nebo do pokladničky. Ke zvolení vhodného produktu je nutné nejprve určit, co se od spoření očekává. Vložené finanční prostředky je možno ochránit před inflací, očekávat od nich výnos (zisk) nebo jen našetřit na dražší věc. Vždy je třeba volit kombinaci následujících cílů:

- Co nejvyšší zhodnocení vložených finančních prostředků
- Jistota, že se dané peníze nezhodnotí nebo o ně klient nepřijde
- Co nejvyšší dostupnost, likvidnost finančních prostředků

Posuzuje se tedy výnos, riziko a likviditu. K tomuto posouzení slouží investiční trojúhelník. Ideální je dosáhnout všech tří vrcholů zároveň, ale to nelze. (Nováková a Sobotka, 2011, s. 170)

Obr. 1. Investiční trojúhelník (Zdroj: Investiční trojúhelník, c2014)

Janda definuje spoření jako: „Pravidelné odkládání peněz, u kterého je předem známá úroková sazba za časovou jednotku.“ (Janda, 2011, s. 51) Spořením lze dosáhnout malého zhodnocení, které pokryje alespoň inflaci s relativně nízkým rizikem. Spořit lze pomocí mnoha produktů, které jsou odlišné. Mezi produkty, které jsou určeny ke spoření, patří: Spořicí účty, termínované vklady, vkladní knížky, stavební spoření, hypoteční zástavní listy, penzijní připojištění, životní pojištění. (Janda, 2011, s. 51)

3.3 Běžný účet

Jedná se o velmi využívaný bankovní produkt, který slouží k čerpání finančních prostředků. Banky na těchto účtech vedou netermínované vklady klientů. Běžný účet je určen převážně k aktivnímu používání. K tomuto druhu účtu bývá zřízena platební karta. Karta slouží k výběru hotovosti pomocí bankomatů nebo ji lze použít k placení u obchodníků na platebních terminálech. Běžný účet je určen k úhradě plateb, které mohou být pravidelné nebo nepravidelné (jednorázové). Tyto platby se provádí na základě příkazu k úhradě. K běžným účtům lze také vydat šekovou knížku. Tento bankovní produkt není určen k pravidelnému spoření, protože zde není určena pravidelná či jednorázová suma peněz, kterou by klient musel vkládat. Vzhledem k tomu, že peníze jsou klientovi kdykoliv k dispozici a banka nemá záruku, že peníze na účtu zůstanou po nějakou dobu, jsou na tomto účtu nízké úroky,

kteří nepokryjí ani inflaci. Klient může účet kdykoliv zrušit. Za vedení účtu a služeb s ním souvisejících jsou často vysoké poplatky, takže nakonec klient zaplatí více, než jsou výnosy z tohoto účtu. Úroková míra běžného účtu se pohybuje mezi 0 % až 0,5 % p.a. Není to vhodný produkt pro ukládání většího objemu finančních prostředků. Běžný účet lze také sjednat společně v kombinaci se spořicí kontem. (Černohorská, 2015, s. 102-103, 111; Nováková a Sobotka, 2011, s. 135-136)

3.4 Spořicí účet

Úroková sazba u spořicíh účtů je o něco vyšší, než u běžných účtů. Obvykle se pohybuje od 0,15 % do 2 % p.a. Založení účtu je velmi jednoduché, zpravidla stačí průkaz totožnosti a pár minut času. Někde lze účet založit i přes telefon nebo internet. V těchto případech je potřeba podepsat smlouvu, takže se založení účtu prodlouží. Produkt je určen spíše pro konzervativnější klienty, kteří potřebují mít své peníze k dispozici. Některé banky dokonce nabízí kombinaci běžného účtu a spořicího účtu. Na tomto produktu jsou stejné podmínky, jako u běžného účtu, jen s vyšším úrokem. Lze k němu vystavit i platební kartu. Tento účet by měl sloužit pro tvorbu případných finančních rezerv. Na běžném účtu peníze znehodnocuje inflace, proto je dobré, alespoň část peněz převést na spořicí účet. Na účet může jedinec kdykoliv přeposlat své finanční prostředky z různých účtů a také vkládat peníze v hotovosti. Klient může své peněžní prostředky vybrat pouze prostřednictvím bankovního převodu na účet určený ve smlouvě, případně pomocí platební karty. Ze spořicího účtu není možné hradit bezhotovostní platby, pokud není zřízen speciální kombinovaný účet (kombinace běžného účtu se spořicí účtem). Většina bank se řídí pravidlem D+1. Peníze by měly být další následující den na účtu. Většinou je ovšem třeba počítat s minimálně dvěma pracovními dny. Banky také nabízejí možnost auto-sweep. Pokud si klient bude vybírat spořicí účet, je třeba položit si následující otázky:

- Jaký minimální vklad je potřeba na účet vložit?
- Jaký je minimální zůstatek pro to, aby se nám peníze úročily?
- Jaká je výpovědní lhůta?
- Jaký zvolit typ úročení?
- Jaké zvýhodnění jsou k účtu nabízeny? (Pokud klient využívá více produktů u jedné banky, může mu banka nabídnout lepší úročení nebo jiné výhody)
- Je účet veden zdarma, případně jaký je zde poplatek za vedení účtu?

Na trhu se objevuje celá škála spořicíh účtů, některé mají vlastnosti termínovaných vkladů. Některé banky mají podmíněno založení spořicího účtu tím, že u nich klient musí mít založen i běžný účet. (Janda, 2011, s. 52; Nováková a Sobotka, 2011, s. 174-175)

3.4.1 Dětská konta

Speciálním druhem spoření jsou dětská konta. Jedná se o určitou kombinaci běžného a spořicího účtu. Tento účet má funkce jako běžný účet, ale s vyšší úrokovou sazbou, na kterou se většina bank snaží nalákat klienty. Zřídit dětské konto může zákonný zástupce, nejčastěji rodič. Založit účet lze u většiny bank od narození dítěte. Pouze některé banky mají nastaven limit věku pro založení konta. Tento účet je určen především pro děti, aby se naučili lépe hospodařit s penězi a budovali si tak lepší finanční gramotnost. V osmi letech je možné k tomuto účtu vystavit platební kartu. Pomocí této karty mohou děti vybírat hotovost z bankomatů nebo platit kartou u obchodníků. Rodiče mají prostřednictvím podúčtu a náhledu na internetové bankovníctví možnost kontrolovat hospodaření dítěte s peněžními prostředky. V 15ti letech se obvykle překloupí dětské konto na studentský účet nebo účet pro mladé. Dětskými účty si banka získává nové klienty. Předpokládá, že pokud si dítě zvykne na určitou banku a její služby, bude s tímto účtem pokračovat i ve starším věku. Výhodou také je, že u dětských kont není spousta služeb zpoplatněna. (Janda, 2011, s. 75-76)

3.4.2 Spoření na vzdělání

Spoření na vzdělání je specifickým druhem spoření. Jedná se o účelové spoření na konkrétní výdaje, které vzniknou v souvislosti s budoucím studiem. Toto spoření je určené spíše pro mladé lidi, ale mohou ho sjednat i zákonní zástupci nebo rodiče. (Černohorská, 2015, s. 114)

3.5 Termínované vklady

Termínované vklady lze rozdělit na dva druhy. Prvním je **Termínovaný vklad na dobu určitou**. Je to vklad s pevně daným termínem např. na 7 dní, na 1 rok. Jako termín splatnosti může být určen konkrétní den. Druhým je **Termínovaný vklad s výpovědní lhůtou**. Vklad nemá přesně stanovenou dobu trvání. Před výběrem musí klient nejprve vklad vypovědět a až po uplynutí určité, sjednané lhůty může peníze vybrat. Lhůty se pohybují od jednoho měsíce až po několik let. Jedná se o poměrně výhodně úročený bankovní produkt, pokud klient ví, že peníze nebude určitou dobu potřebovat. Při založení produktu

je většinou určena minimální částka vkladu a také výpovědní lhůta. Minimální částka se nejčastěji pohybuje mezi 5ti až 100 tisíci korunami. Nejkratší sjednaná doba je několik, zpravidla 7 dní, nejdelší pak 5 let. Klient se může dostat do situace, kdy bude nucen vklad vybrat dříve. V takovém případě bude sankciován. Ve většině případů dokonce ztratí část své vložené částky. Úroková sazba je buď fixní, pohyblivá nebo lze využít kombinace obou variant. Fixní úrok je určen při založení vkladu a po celou dobu zůstává stejný. Již na začátku si klient může spočítat, kolik dostane za danou dobu vyplaceno. Pohyblivý úrok se mění dle aktuálních úrokových sazeb a situaci na bankovním trhu. Pokud se očekává pokles úrokových sazeb, je lepší zvolit fixní úročení vkladů. Pokud se naopak očekává vzrůst úrokových sazeb, je lepší zvolit pohyblivé úročení vkladů. (Černohorská, 2015, s. 113-114; Nováková a Sobotka, 2011, s. 175; Termínované vklady, c1998-2016)

3.5.1 Revolvingový termínovaný vklad

Revolvingový termínovaný vklad se po uplynutí sjednané doby automaticky prodlouží. Ve většině bank lze tento vklad vybrat pouze v den skončení doby vkladu. Před automatickým prodloužením vkladu je dána lhůta pro manipulaci. Vklad v této lhůtě můžeme vybrat, výplata probíhá většinou převodem na běžný účet. Během této doby lze také navýšit částku vkladu. (Janda, 2011, s. 60; Nováková a Sobotka, 2011, s. 175)

3.5.2 Modifikace termínovaných vkladů

Jde o rozšíření běžného termínovaného vkladu, jeho inovaci. Jedná se především o bonusové, strukturované, kombinované, prémiové a garantované vklady. Jednotlivé produkty se od sebe jen drobně liší. U určitých termínovaných vkladů spolu s osobním účtem lze využít funkci auto-sweep. Tato funkce se někdy také nazývá autopilot. Služby lze využít, pokud klient má v téže bance osobní účet a zároveň jiný spořicí produkt (spořicí účet, termínovaný vklad). Klient si na osobním účtu nastaví určitý limit, který mu postačí na pokrytí výdajů a případnou rezervu. Příjmy nad rámec tohoto limitu mu pak automaticky odchází na jiný, spořicí produkt. Tato funkce je velmi výhodná, protože peníze neleží zbytečně na účtu, ale zhodnocují se. Mezi modifikovaný termínovaný vklad byla v 90. letech považována bankovní a vkladová renta. (Janda, 2011, s. 54, 59-63; Šenkýřová, 2010, s. 119-120)

Strukturované termínované vklady jsou rozděleny do více částí a také úrok je různě kombinován. Prvním typem je vklad, kde je pevně daná nízká úroková sazba po celou lhů-

tu trvání vkladů a k tomuto vkladu se pak připočítá výnos z obchodní činnosti. Jelikož má banka peníze k dispozici, investuje je do nepříliš rizikových obchodů. Druhým typem je termínovaný vklad, kde je dán pevný, vyšší výnos, ale jen po určitou dobu trvání produktu. Po skončení pevné úrokové sazby, banka daný vklad investuje a podle toho se odvíjí případný další úrok. Banka negarantuje výnosy z obchodní činnosti. Úroková sazba se mění dle změn finančního trhu. (Janda, 2011, s. 59-63; Šenkýřová, 2010, s. 118)

Kombinovaný termínovaný vklad spojuje dva a více produkty do jednoho. Klient si může sjednat běžný termínovaný vklad s kombinací například podílového fondu. Je to spojení produktu s nízkým a vysokým rizikem a k tomu odpovídajícími výnosy. Také si může klient sjednat termínovaný vklad ve spojení s běžným účtem. Tyto účty jsou vázány určitým omezením např. minimální výše vkladu, která nelze po dobu trvání měnit. (Janda, 2011, s. 59-63; Šenkýřová, 2010, s. 120)

U Prémiových vkladů lze získat navíc výnos v podobě prémie, která závisí na složení vkladu. Tato prémie může být neomezeně vysoká. Banka investuje dané peníze do předem vybraného trhu nebo aktiva. Klient nemůže nikdy přijít o svůj vklad, protože veškeré riziko nese banka. (Janda, 2011, s. 61-63)

Garantované vklady se oproti strukturovaným vkladům nedělí na žádné části. Celá vložená částka je investována bankou na finančním nebo kapitálovém trhu do více rizikových investic. Banka navíc garantuje nejen vrácení vložených prostředků, ale i daný výnos, který musí klientovi uhradit i v případě ztráty. (Janda, 2011, s. 61-63)

Bonusový termínovaný vklad znamená, že k běžnému vkladu získáme ještě nějakou výhodu, určitý dodatečný bonus. Tento bonus může zohledňovat výši vložených peněžních prostředků nebo délku vkladu. Nejčastěji je výhodou to, že po určité době je nám vyplacen úrok. Tato doba se liší dle sjednané smlouvy. Dřívější zrušení vkladu je více zpoplatněno. (Janda, 2011, s. 59-63; Šenkýřová, 2010, s. 119)

Termínovaný vklad v cizí měně

České banky také nabízejí vedení termínovaných vkladů i v cizí měně. Nejčastěji se jedná o vklady vedené v eurech. O vedení účtu v cizích měnách nemají klienti v České republice skoro žádný zájem. (Šenkýřová, 2010, s. 120)

3.6 Stavební spoření

Janda popisuje stavební spoření dle Asociace českých stavebních spořitelen takto: „*Stavební spoření je účelový druh spoření, při kterém vkladatel dlouhodobě ukládá prostředky u specializovaných banky. V průběhu spoření může čerpat státní podporu a po jeho skončení získává, při splnění dalších podmínek, nárok na úvěr ze stavebního spoření.*“ (Janda, 2011, str. 64)

Toto spoření je určeno převážně pro zajištění bydlení. Vzhledem k výhodným podmínkám a poskytnutí státní podpory je využíván i pro běžné uložení finančních prostředků. Úvěr ze stavebního spoření lze využít k nákupu domu, bytu nebo stavebního pozemku. Také jej lze využít k modernizaci, přestavbě, modernizace či rekonstrukci domu, bytu. Úroková míra je docela nízká a pevně daná po celou dobu trvání úvěru. Vklad lze vybrat dříve, než je sjednaná lhůta, ale není to výhodné, nedoporučuje se to. Vkladatel by přišel o státní podporu a připsané úroky. (Černohorská, 2015, s. 114; Janda, 2011, s. 64-67; Nováková a Sobotka, 2011, s. 170-173; Syrový a Tyl, 2014, s. 176-178)

Stavební spoření a jeho poskytování je v České republice regulováno zákonem o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření č. 96/1993 Sb. V roce 2003 vyšla novela zákona o stavebním spoření, která změnila podmínky tohoto produktu. Stavební spoření uzavřené nejpozději v roce 2003 jsou daleko výhodnější, než ty, co byly uzavřeny po roce 2003. Od té doby byl zákon několikrát novelizován. Stavební spoření mohou poskytovat pouze specializované bankovní instituce – stavební spořitelny. V současné době je jich v České republice registrovaných 5 - Českomoravská stavební spořitelna, Stavební spořitelna České spořitelny, Modrá pyramida stavební spořitelna, Raiffeisen stavební spořitelna a Wüstenrot - stavební spořitelna. Nabídky jednotlivých spořitelen jsou téměř totožné. Je třeba zvážit vstupní poplatek, který je určen procentem z cílové částky. Obvykle se tato sazba pohybuje kolem 1 %. (Černohorská, 2015, s. 114; Janda, 2011, s. 64-67; Nováková a Sobotka, 2011, s. 170-173; Syrový a Tyl, 2014, s. 176-178)

Hlavní výhodou je poskytnutí státního příspěvku. Smlouvu jde uzavřít i na dítě, hned po jeho narození. Spořitelny nabízejí výhodnější podmínky pro dětské stavební spoření. Klient může mít uzavřených více stavebních spoření, avšak státní příspěvek v celkovém součtu nesmí přesáhnout 2 000 Kč. Na výplatu má nárok účastník, který má vklad alespoň 6 let, ve smlouvách uzavřených před rokem 2004 je to pouze 5 let. Při založení stavebního spoření je potřeba určit cílovou částku, která je zakotvena ve smlouvě. Tato částka vyja-

druje finanční potřeby klienta, které budou potřebné k realizaci bytových plánů. Cílová částka se skládá z finančních prostředků vložených účastníkem, státní podpory a úroků z vkladů. Do cílové částky lze zahrnout také poskytnutí úvěru. Přesáhnout cílovou částku se nedoporučuje, protože by nám z ní nenáležela státní podpora, lze ji však v průběhu trvání smlouvy navýšit. Při volbě cílové částky je třeba zvážit 3 otázky. Kolik peněz si klient bude moci pravidelně ukládat? Kolik finančních prostředků potřebuje k realizování bytového záměru? Pokud bude potřebovat své záměry dofinancovat pomocí úvěru, kolik si bude chtít půjčit? (Asociace českých stavebních spořitelén, c2014; Černohorská, 2015, s. 114; Janda, 2011, s. 64-67; Nováková a Sobotka, 2011, s. 170-173; Syrový a Tyl, 2014, s. 176-178)

3.7 Vkladní knížky

Vkladní knížky patří spíše k starším typům produktů. Velkou oblibu získaly hlavně koncem 19. století. V dnešní době jsou vkladní knížky nahrazeny jinými spořicími produkty, hlavně spořicími účty. Klesá počet klientů, kteří tento produkt využívají. Pro zkušené klienty ovšem mohou být stále dobrou možností, jak zhodnotit své finanční prostředky. Vkladní knížka není vázána smlouvou, jako u jiných bankovních produktů. Klientovi je vydána knížka, která je vedena na jeho jméno. Představuje dokument, kde banka potvrzuje vklad. Neplatí se poplatky za vedení, banky si strhávají poplatek pouze za zrušení a umoření produktu, v případě kdy se vkladní knížka ztratí a musí být vystavena nová. Banky nabízí možnost vedení vkladní knížky v eurech nebo dolarech. Touto cestou lze ušetřit za vedení devizového účtu a s tím spojené poplatky. Některé banky také nabízejí vkladní knížky pro děti. Dříve tyto dětské knížky byly vedeny na doručitele, dnes to tak nelze. Vkladní knížky určené pro děti mají spoustu výhod. Mezi hlavní výhody patří vyšší úrok, bonusy (např. prémie v den narození dítěte) nebo různé slevy. Vklady se úročí jedenkrát ročně. Existuje zde také lhůta pro promlčení vkladu, která je 20 + 3 roky. To znamená, že pokud střadatel se svou vkladní knížkou 20 let nic neudělá, ani se nezastaví v bance ke kontrole vkladní knížky, bude vklad promlčen a propadne bance. Po uplynutí 20ti let má klient ještě 3 roky pro případné vybrání hotovosti z vkladní knížky. (Černohorská, 2015, s. 112-113; Janda, 2011, s. 77-79; Nováková a Sobotka, 2011, s. 175-177)

Vkladní knížky se dříve dělily na doručitele a na jméno. **Vkladní knížky na doručitele** byly k 31. 12. 2002 zrušeny zákonem č. č.126/2002 Sb., z důvodu harmonizace české le-

gislativy s právem Evropské unie. Toto opatření by mělo omezit praní špinavým peněz. Po této lhůtě již není možné zakládat nové vkladní knížky na doručitele, ani úročit stávající. Klienti si mohli finanční prostředky vyzvednout až do roku 2012. Vkladní knížka na doručitele byla vázána heslem. S finančními prostředky mohl disponovat každý, kdo předložit vkladní knížku a k ní příslušné heslo. Těmto knížkám se také říkalo anonymní vkladní knížky, protože zde nebyly vedeny žádné údaje o majiteli. Druhým typem jsou **Vkladní knížky na jméno**. Tyto knížky se vystavují na konkrétní osobu. Se vkladem může disponovat jen majitel vkladní knížky, po ověření totožnosti. U fyzických osob je identifikace pomocí občanského průkazu. U právnických osob je ve vkladní knížce uvedeno identifikační číslo. (Černohorská, 2015, s. 112-113; Janda, 2011, s. 77-79; Nováková a Sobotka, 2011, s. 175-177)

Dalším typem dělení je dle možnosti nakládání se vkladem. Produkt dělíme na vkladní knížky s výpovědní lhůtou a bez výpovědní lhůty. **Vkladní knížky s výpovědní lhůtou** se dají přirovnat k termínovanému vkladu. Používají se k dlouhodobějšímu uložení finančních prostředků. Tyto vklady jsou podmíněny výpovědní lhůtou, která je dána od několika měsíců po několik let, dle druhu vkladu. Peníze je možné vybrat i dříve, ale jsou zde velké poplatky a klient většinou ztratí i část svého vkladu. Obecně platí, že čím delší výpovědní lhůta a vyšší vklad, tím je i vyšší úročení. Tyto vklady lze ještě rozdělit na dvě skupiny. První je vklad, který lze vybrat po skončení výpovědní lhůty a druhou je vklad, který se automaticky prodlužuje (podobně jako revolvingový termínovaný vklad). **Vkladní knížky bez výpovědní lhůty** jsou určeny spíše pro krátkodobější uložení finančních prostředků. Klient může kdykoliv disponovat se svými penězi až do výše svého zůstatku. (Anonymní vkladní knížky letos končí – víte, jak z nich bez poplatku vybrat peníze?, c2012; Černohorská, 2015, s. 112-113; Janda, 2011, s. 77-79; Nováková a Sobotka, 2011, s. 175-177)

3.7.1 Výherní vkladní knížky

V České republice výherní vkladní knížky vydává pouze Česká spořitelna. Jedná se o určitou loterii provozovanou právě Českou spořitelnou. Vklad není po celou dobu nijak úročen, nejsou zde ani žádné poplatky za vedení produktu. Výherní vkladní knížky jsou pravidelně zařazeny do slosování, které se koná 2x ročně. Slosování probíhá vždy v měsíci květnu a listopadu. Minimální vklad pro to, aby byla knížka zařazena do slosování, je 1 000 Kč. Hlavní výhrou je 1 000 000 Kč, kterou získá knížka s přesně vylosovaným

číslem. Další výhry jsou určovány procentuální sazbou. Vyhrát lze 100 %, 75 % nebo 50 % z průměrného vkladu. Výherní vkladní knížka přináší výnosy jen v případě výhry. (Černohorská, 2015, s. 113; Janda, 2011, s. 78; Herní plán pro výherní vkladní knížky na jméno vydané Českou spořitelnou, a. s., c2015)

3.8 Hypoteční zástavní listy

Hypoteční zástavní listy jsou určitým druhem dluhopisů, které jsou ale velmi dobře zajištěny. Janda tvrdí, že se sice jedná o investiční nástroj, ale vzhledem k nízkému riziku a relativně dobrému výnosu lze hypoteční zástavní listy zařadit do spoření, které je určeno pro konzervativnější klienty. Hypoteční zástavní listy lze také nazývat hypotekární. Vydávat je mohou pouze banky, které mají speciální licenci. Hypoteční zástavní listy jsou jistěny dokonce dvakrát. Vydáním hypotečního zástavního listu získá banka peníze, které pak může použít pouze k poskytnutí hypotečního úvěru. Prvním ručitelem je banka, která zástavní list vydá a druhým ručitelem je klient, který se rozhodl využít hypotečního úvěru na určitou nemovitost. List je tedy zajištěn i bankou i nemovitostí. Úroky z hypotečního zástavního listu nepodléhají dani z příjmů. Vstupní cena tohoto dluhopisu je vyšší. Cena za 1 list začíná někde okolo 10 000 Kč. Výnos z dluhopisu se vyplácí ročně nebo je přímo vstupní cena ponížena o určitou slevu z nominální hodnoty. Banky si mohou sami rozhodnout, zda produkt nabídnou všem klientům nebo jen klientům Privátního bankovníctví (klienti s větším objemem finančních prostředků v bance, obvykle několik milionů). Hypoteční zástavní listy nemůže emitent odkoupit před dobou splatnosti, ale lze je prodat na burze. (Černohorská, 2015, s. 115; Janda, 2011, s. 78-80)

3.9 Spoření na důchod

Produkty penzijního připojištění lze rozdělit na 2 fáze. První je fáze spořicí, kdy si klient pravidelně odkládá určitou částku. Druhá fáze je výplatní, kdy dochází k samotnému inkasu peněz. Penzijní připojištění není ze zákona pojištěno, ale i tak se jedná o velmi využívaný produkt. (Janda, 2011, s. 67-74; Srový a Tyl, 2014, s. 183-191)

3.9.1 Penzijní připojištění, II. pilíř

V České republice lze penzijní připojištění sjednat již od roku 1994. Staré penzijní připojištění, tzv. II. pilíř byl kritizován, proto v roce 2013 penzijní připojištění prošlo mnoha změnami a vzniklo nové doplňkové penzijní spoření, tzv. III. pilíř. Od 1. 1. 2013 již nelze

sjednávat smlouvy penzijního připojištění II. pilíře. Klienti ve II. pilíři se od roku 2016 musí rozhodnout, zda si prostředky ze starého penzijního připojištění nechají vyplatit a nebo peněžní prostředky převedou do III. pilíře. (Janda, 2011, s. 67-74; Syrový a Tyl, 2014, s. 183-191)

3.9.2 Doplnkové penzijní spoření, III. pilíř

Klient si sám zvolí, do jakého fondu bude své peněžní prostředky vkládat, jakou investiční strategii zvolí. Fondy se dělí na účastnické a transformované. V účastnických fondech se dále člení na konzervativní, vyvážené a dynamické. Obecně platí, že mladší klienti by měli volit spíše dynamičtější fondy a starší pak konzervativnější fondy. V průběhu trvání produktu je možnost změny fondu. Od výběru investiční strategie se pak odvíjí úroková sazba. Hlavním změnou oproti II. pilíři je oddělení majetku účastníků a akcionářů. Stát podporuje důchodové spoření poskytováním státních příspěvků, dle měsíčního vkladu účastníka. Za určitých podmínek, si klienti mohou také uplatnit daňový odpočet. (Janda, 2011, s. 67-74; Syrový a Tyl, 2014, s. 183-191)

3.10 Životní pojištění

Obecně lze pojištění charakterizovat jako: „*Vědomé vytváření finanční rezervy k úhradě potřeb nebo škod, které vzniknou pojištěným z nahodilých událostí (nahodilých jevů, které nesmí mít pravděpodobnost výskytu 1, tzn. nesmí se jednat o jev jistý). Tato rezerva se vytváří z prostředků pojištěných subjektů, tedy z pojistného, které je cenou za poskytované služby nebo též cenou za převzetí rizika.*“ (Nováková a Sobotka, 2011, s. 183)

Životní pojištění pojišťovny nenabízí každému. Lze jej sjednat jen do určitého věku. Pojišťovny si také klienty vybírají dle zdravotních rizik, před podepsáním smlouvy musí klient projít zdravotní prohlídkou. Životní pojištění lze rozdělit na tři různé typy, podle toho, jakým způsobem pojišťovny spravují vložené finanční prostředky – rizikové, investiční a kapitálové. Cena pojištění se odvíjí od výše pojistné částky, věku, pohlaví klienta a výše případných úvěrů. (Janda, 2011, s. 117-122; Nováková a Sobotka, 2011, s. 187-192; Smrčka, 2010, s. 170-176)

3.10.1 Kapitálové životní pojištění

Tento produkt kombinuje pojištění pro případ smrti, dožití a spoření. Platby pojistného jsou rozděleny na dvě části. První část jde na pokrytí rizika, druhá část, kterou nazýváme

kapitálová hodnota, je dále zhodnocena. Pokud klient zemře, pojišťovna vyplatí obě části. Pokud se klient dožije konce pojištění, dostane vyplacenou kapitálovou hodnotu vkladu. Pojišťovna kapitálové vklady dále investuje dle povolených investičních limitů, které jsou určeny vyhláškou. (Janda, 2011, s. 117-122; Nováková a Sobotka, 2011, s. 187-192; Smrčka, 2010, s. 170-176)

3.10.2 Investiční životní pojištění

U tohoto typu pojištění může klient dosáhnout vyššího zhodnocení vkladu. Klient si sám v pojistné smlouvě zvolí poměr vkladu k investování a na pojištění. Také se určí, do jakých fondů budou peněžní prostředky vloženy. V průběhu pojištění lze přenastavit výběr fondů. Pojišťovny negarantují výnos. V případě smrti klienta je dána pevná částka. V případě dožití je výplatní částka vázána na hodnotu podílových vkladů k datu skončení pojištění. (Janda, 2011, s. 117-122; Nováková a Sobotka, 2011, s. 187-192; Smrčka, 2010, s. 170-176)

3.10.3 Rizikové životní pojištění

Slouží pro zajištění pozůstalých v případě smrti klienta. V případě smrti pojištěnce instituce vyplatí předem smluvenou částku. U tohoto typu pojištění je nižší pojistné než u předchozích dvou typů. Pokud pojištěnec má nesplacený úvěr či hypotéku, lze sjednat speciální úvěrové životní pojištění, kde pojistná částka postupně klesá, stejně jako klesají částky nesplacených úvěrů. Na tento druh nelze uplatnit odpočet daňového základu. (Janda, 2011, s. 117-122; Nováková a Sobotka, 2011, s. 187-192; Smrčka, 2010, s. 170-176)

3.11 Pojištění vkladů

Některé vklady musí být ze zákona pojištěny. Jedná se o vklady u bank, stavebních spořitelien a družstevních záložen, které mají sídlo v České republice. Pojistné odvádí banka a družstevní záložna čtvrtletně ve výši 0,04 % z objemu pojištěných vkladů, stavební spořitelna pouze ve výši 0,02 %. Dříve nám k tomuto účelu sloužil Fond pojištění vkladů. Tento fond se k 1. 1. 2016 transformoval na Garanční systém finančního trhu. Instituce spravuje finanční prostředky fondu pojištění vkladů a také fondu pro řešení krize. Nově jsou vklady pojištěny až do limitu 100 000 eur na jednu oprávněnou osobu, v jedné bance. Dříve to bylo pouze 50 000 eur. Ve výjimečných, odůvodněných případech může jít o pojištění vkladu až do 200 000 eur. Tyto vklady jsou však chráněny pouze 3 měsíce od připsání na účet. Automaticky jsou pojištěny následující druhy vkladů: Běžné účty, spořicí účty,

termínované vklady, Skarty - platební účet, vkladové účty a vkladní knížky, které jsou v české nebo cizí měně fyzických a právnických osob. Nepojištěné touto institucí jsou vklady vedené v pobočkách zahraničních bank. Tyto vklady jsou však pojištěné v zemi sídla společnosti. (Černohorská, 2015, s. 70-72; Fond pojištění vkladů, c2016)

4 DAŇOVÉ ÚSPORY

4.1 Slevy na dani

Poplatníci daně na území České republiky mohou uplatnit různé slevy na dani. Některé lze uplatnit již v průběhu roku, jiné až při ročním zúčtování daně, formou podání daňového přiznání. Tyto slevy se odečítají od základu daně a tím se snižuje placená daň. U slevy na vyživované dítě může být uplatněn i daňový bonus. (Kučerová, 2016, s. 60; Marková, 2015, s. 48)

4.1.1 Sleva na poplatníka

Jedná se o základní slevu, na kterou má nárok každý poplatník. Tuto slevu mohou uplatnit i starobní důchodci, uchazeči o zaměstnání (vedeni na úřadě práce) i matky na mateřské, rodičovské dovolené, pokud měli alespoň po určitou dobu v daném roce zdanitelné příjmy. Roční sleva na jednoho poplatníka je 24 840 Kč, měsíčně pak sleva vychází na 2 070 Kč. (Kučerová, 2016, s. 61; Marková, 2016, s. 50)

4.1.2 Sleva na manželku/manžela

Sleva lze uplatnit pouze prostřednictvím ročního zúčtování. Měsíčně uplatnit nelze. Sleva je ve stejné částce, jako na poplatníka, tedy 24 840 Kč ročně. Slevu je možno uplatnit i na registrovanou partnerku/partnera. Pokud manželství vznikne nebo zanikne v průběhu roku, počítá se poměrná část vždy k prvnímu dni v daném měsíci. Pokud je tedy svatba 1. října, počítáme 2/12 z dané slevy. Říjen se tedy nezapočítává.

Sleva na manželku/manžela lze uplatnit pokud:

- Osoba žije ve společně hospodařící domácnosti
- Hrubý příjem uplatněné osoby nepřesáhne 68 000 Kč za rok
- Poplatník neuplatňuje výdaje formou paušálu

Pokud je manžel či manželka zároveň i držitelkou průkazu ZTP/P sleva na dani se zdvojnásobuje. Je tedy možné odečíst až 49 680 Kč ze základu daně.

(Kučerová, 2016, s. 61; Marková, 2016, s. 50-51)

4.1.3 Sleva na studenta

Slevu na studenta může uplatnit: „*Poplatník, po dobu, po kterou se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, a to až do dovršení věku 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let.*“ (Marková, 2015, s. 49) Slevu na studium mohou uplatnit studenti prezenční, kombinované i dálkové formy, a také studenti jazykových škol. Slevu nemohou uplatnit pouze studenti, kteří mají celoživotní studium. Slevu mohou využít i zahraniční studenti. Sleva se počítá vždy k prvnímu dni v měsíci, ve kterém byla osoba studentem. Roční částka činí 4 020 Kč, měsíčně pak 335 Kč. (Kučerová, 2016, s. 62; Marková, 2015, s. 49)

4.1.4 Sleva ZTP/P

Tato sleva je určena pro držitele průkazu ZTP/P. Pokud má osoba průkaz, ve kterém je uvedeno, že je poplatník pouze ZTP, nemůže slevu uplatnit. Sleva činí ročně 16 140 Kč, měsíčně pak 1 345 Kč. Počítá se vždy k prvnímu dni, ke kterému byla držiteli udělena kartička ZTP/P. (Kučerová, 2016, s. 62; Marková, 2016, s. 50)

4.1.5 Sleva na invaliditu

Tato sleva je rozdělena dle stupně invalidity na základní a rozšířenou. Základní sleva je poskytována na invaliditu prvního a druhého stupně a činí 2 510 Kč ročně, měsíčně pak 210 Kč. Rozšířená sleva je uplatnitelná, pokud má osoba invaliditu třetího stupně. Tato sleva činí 5 040 Kč, měsíčně pak 420 Kč. Počítá se vždy k prvnímu dni, ke kterému byl osobě vyplacen invalidní důchod. K uznání dani je potřeba potvrzení z úřadu sociální správy, nikoliv potvrzení od lékaře. Také se dokládá potvrzení o vyplacení invalidního důchodu, aby se dokázalo, že invalidita nebyla doposud zrušena. (Kučerová, 2016, s. 61; Marková, 2016, s. 50)

4.1.6 Sleva při umístění dítěte do předškolního zařízení

Tato sleva byla zavedena v roce 2014. Jedná se o slevu, kterou lze uplatnit pouze při ročním zúčtování daně, měsíčně uplatnit nelze. „*Výše slevy za umístění dítěte odpovídá výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v daném zdaňovacím období v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona.*“ (Marková, 2015, s. 50)

Daňový základ se snižuje pouze o částku „školovného“ nikoliv o částky vynaložené na stravování. Lze také odečíst provozní poplatek za držení místa ve školce, dítě tam ani nemusí chodit.

Sleva se může uplatnit pokud:

- Dítě s poplatníkem žije ve společně hospodařící domácnosti (vlastní, osvojené, vyženěné dítě)
- U prarodičů lze uplatnit pouze tehdy, pokud mají dítě svěřené do plné péče
- Částky nejsou zahrnuty v daňových výdajích dle §7 zákona o daních z příjmů
- Lze uplatnit maximálně částku, která je rovna minimální mzdě (v roce 2015 - 9 200 Kč, v roce 2016 - 9 900 Kč) za každé dítě
- Slevu může uplatnit pouze 1 poplatník, který nemusí současně využívat slevu na vyživované dítě

(Kučerová, 2016, s. 62-63; Marková, 2015, s. 49-50)

4.1.7 Daňové zvýhodnění na vyživované děti

Jedná se o jedinou slevu, která může přejít až do záporné daně. Lze ji uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu nebo jejich kombinací. Slevu lze uplatnit ročně i měsíčně. Slevu může uplatnit jeden z poplatníků, s kterým dítě žije ve společně hospodařící domácnosti. Maximální výše je u prvního dítěte 13 404 Kč ročně, tj. 1 117 Kč měsíčně. U druhého dítěte sleva činí 15 804 Kč ročně, tj. 1 317 Kč měsíčně. U třetího a každého dalšího dítěte je pak sleva 17 004 Kč, měsíčně 1 417 Kč. Daňový bonus lze vyplatit pouze tehdy, pokud má poplatník za daný měsíc příjem alespoň polovinu minimální mzdy. Jestliže je dítě držitelem průkazu ZTP/P, daná sleva se zdvojnásobuje. Slevu může poplatník uplatnit na dítě:

- Poprvé v měsíci narození či osvojení dítěte
- Poprvé v měsíci, kdy proběhne zápis na soustavnou přípravu na budoucí povolání
- Na nezletilé dítě do 18ti let, včetně měsíce 18. narozenin dítěte
- Zletilé dítě, které se soustavně připravuje na budoucí povolání
- Zletilé dítě do 26ti let, které se vlivem úrazu nebo nemoci nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání a nemůže ani pracovat

(Kučerová, 2016, s. 63-65; Marková, 2016, s. 51)

4.2 Státní příspěvky a úlevy na dani

4.2.1 U stavebního spoření

Mnoho lidí využívá stavebního spoření díky poskytnutí státního příspěvku. Státní podporu může získat kterýkoliv občan ČR. Na podporu má také nárok občan Evropské unie, nebo fyzická osoba, pokud má povolení k pobytu nebo trvalé bydliště v ČR a přidělené příslušné rodné číslo. Státní podpora u všech smluv nyní činí 10% z vkladu. U dříve uzavřených smluv to bylo 25 % a poté 15 % z vkladu. Klienti musí mít stavební spoření uzavřeno na 6 let, až poté je možné vklad vybrat, u starších smluv 5 let. Státní příspěvek činí maximálně 2 000 Kč za rok na jednoho poplatníka. (Janda, 2011, s. 64-67; Syrový a Tyl, 2014, s. 176-178)

4.2.2 U životního pojištění

S životním pojištěním souvisí určité daňové výhody. Poplatník si může při ročním zúčtování daně odečíst částku až do výše zaplaceného pojistného. Maximálně však 12 000 Kč. Pokud by v dalších letech poplatník porušil podmínky pro získání příspěvku, musel by doplatit částky, které mu byly v posledních 10ti letech odečteny od základu daně. V případě rizikového životního pojištění nelze uplatnit odpočet na dani. (Janda, 2011, s. 117-119; Kučerová, 2016, s. 59-60)

Na odpočet má poplatník nárok, pokud splní následující podmínky:

- *Plnění je sjednáno po 60 měsících od uzavření smlouvy*
- *Plnění je nejdříve v roce, kdy poplatník dosáhne 60 let*
- *U pojistné smlouvy s pevně sjednanou částkou pro případ dožití s pojistnou dobou od 5 do 15 let má sjednanou pojistnou částku alespoň 40 000 Kč a u pojistné doby nad 15 let alespoň 70 000 Kč*
- *Podle podmínek pojistné smlouvy není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik smlouvy*

(Kučerová, 2016, s. 59-60)

4.2.3 U penzijního připojištění

Stát se snaží podporovat spoření na důchod, a proto poskytuje státní příspěvky u doplňkového penzijního spoření. Výše státního příspěvku se odvíjí dle měsíčního vkladu účastníka.

Tab. 1. Výše státního příspěvku v Kč dle vkladu účastníka doplňkového penzijního spoření v Kč (Vlastní zpracování dle Syrový a Tyl, 2014, s. 187)

Měsíční vklad	300	400	500	600	700	800	900	1 000
Státní roční příspěvek	90	110	130	150	170	190	210	230

U doplňkového penzijního spoření lze také uplatnit daňový odpočet v ročním zúčtování daně. Maximální lze odečíst 12 000 Kč, z plateb, které jsou nad 12 000 Kč. Aby si klient mohl uplatnit tuto slevu, musí si měsíčně vkládat více než 1 000 Kč do III. pilíře důchodového spoření. (Kučerová, 2016, s. 59)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 FINANČNÍ A DAŇOVÉ PORADENSTVÍ V ČR

Tato kapitola je zaměřena na subjekty působící na českém finančním trhu, nejznámější asociace, sdružení a profesně poradenské společnosti. Také je zde zmíněna ochrana klienta a etický kodex.

5.1 Subjekty působící na finančním trhu

5.1.1 Finanční instituce

V České republice působí mnoho různých společností, které nabízejí sjednání velkého množství finančních produktů. Tyto instituce produkty či služby vytvářejí. Finanční zprostředkovatelé dané produkty či služby nevyrábí, pouze je nabízejí a přeproductávají. Mezi finanční instituce můžeme zařadit: banky, družstevní záložny, finančně poradenské společnosti, penzijní fondy, investiční společnosti, pojišťovny, stavební spořitelny, zdravotní pojišťovny, obchodníky s cennými papíry, profesní asociace, finanční skupiny, poskytovatelé platebních služeb, směnárny. (Janda, 2011, s. 17-19; Popis finančního trhu, c2016)

5.1.1.1 Banky

Jedná se o nejznámější a nejpoužívanější finanční instituci. Jejich činnost je řízena zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách. Mezi hlavní činnosti bank patří přijímání vkladů a poskytování úvěrů. Banky můžeme rozčlenit na univerzální a specializované. Univerzální banky se zaměřují na poskytování velkého množství různých produktů určených pro veškerou klientelu. Specializované banky se zaměřují pouze na určitý druh klientů, jedná se většinou o klienty privátního bankovníctví nebo na určitý poskytovaný produkt. Typickým příkladem je Hypoteční banka, která se zabývá poskytováním hypotečních úvěrů. Mezi specializované banky můžeme zařadit také stavební spořitelny. (Janda, 2011, s. 17-19; Popis finančního trhu, c2016)

5.1.1.2 Družstevní záložny

Družstevní záložny jsou menší banky, které usilují o udělení bankovní licence, aby se staly „normálními“ bankami. Musí se řídit zákonem č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech. Pokud klient chce založit nějaký produkt v družstevní záložně, stává se zároveň jejím členem, družstevníkem. Česká národní banka vykonává dohled nad družstevními záložnami stejně, jako nad bankami. (Janda, 2011, s. 18; Popis finančního trhu, c2016)

5.1.1.3 Penzijní společnosti a pojišťovny

Penzijní společnosti se zabývají produkty, které slouží k zajištění financí v důchodovém věku. Dříve se sjednávalo penzijní připojištění (II. pilíř), které se ovšem neosvědčil a již se v České republice nesjednává. Nyní penzijní společnosti poskytují produkt doplňkové penzijní spoření (III. pilíř). Pojišťovny nabízí produkty pro zajištění rizik a ochranu před nenadálými událostmi. Jejich činnost je upravena dle zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví. Dle svého zaměření se pojišťovny dělí na životní, neživotní, specializované a univerzální. Pojišťovny se také mohou zajistit u tzv. zajišťoven. (Janda, 2011, s. 19; Popis finančního trhu, c2016)

5.1.2 Dohled ČNB

V České republice je dvoustupňový bankovní systém. Aby klienti využívali bankovní instituce a jejich produkty, musí mít důvěru ve finanční stabilitu. Centrální banka (Česká národní banka) kontroluje činnost ostatních, obchodních bank. Banky vykonávají svou činnost na základě udělení licencí od centrální banky. K udělení licence však musí splnit určité organizační, personální, technické a hlavně finanční požadavky. (Popis finančního trhu, c2016)

5.1.3 Asociace a sdružení profesně poradenských společností

Profesní asociace sdružují různé druhy institucí, kvůli společnému rozvoji společných cílů, zájmů. Cílem sdružování je také celkový vývoj a zlepšování poskytovaných služeb pro klienty. Mezi nejznámější asociace patří Asociace finančních zprostředkovatelů a finančních poradců ČR, Unie společností finančního zprostředkování a poradenství, Asociace českých stavebních spořitelů, Česká bankovní asociace, Komora daňových poradců ČR a Asociace penzijních společností ČR. (Janda, 2011, s. 18-21)

Asociace finančních zprostředkovatelů a finančních poradců ČR

Zkratka společnosti: AFIZ

Právní forma: Zapsaný spolek

Založeno: 2002

Počet členů: 8

Hlavní cíl: Ochrana klientů, rozvíjení služeb

Tato asociace byla založena v roce 2002 tehdy ještě pod názvem Asociace registrovaných investičních zprostředkovatelů – ARIZ ČR, občanské sdružení. Do asociace mohli vstoupit fyzické i právnické osoby, které se zabývali zprostředkováním a poradenstvím v investiční oblasti. V roce 2004 se společnost přejmenovala na AFIZ a rozšířila svoji působnost na všechny zprostředkovatele a finanční poradce. Asociace považuje za svůj hlavní cíl ochranu klientů a rozvoj služeb. Pokud společnost vstoupí do této asociace, zavazuje se dodržovat etický kodex. AFIZ také podporuje UNICEF. Pokud se klientům zdá, že došlo k pochybění na straně poradce, mohou zde zaslat žádost, která je pak následně přezkoumána. (Asociace finančních zprostředkovatelů a finančních poradců České republiky, z.s., c2010)

Unie společností finančního zprostředkování a poradenství

Zkratka společnosti: USF

Právní forma: Zapsaný spolek

Založeno: 2006

Počet členů: 21

Hlavní cíl: Profesionální odpovědnost, dodržování etického kodexu, rozvoj kvality služeb

Unie sdružuje právnické a fyzické osoby, které působí jako zprostředkovatelé či poradci v oblasti financí. Unie se podílí také na tvorbě legislativních norem, jedná se především o vyhlášky a nařízení. Také vytváří spoustu pomocných materiálů, které slouží k lepšímu pochopení případných změn. Spolupracují s Ministerstvem financí a ČNB. Unie tvrdí, že jejich členové jsou zavázáni daleko přísnějšími pravidly, než jiné společnosti. Také se účastní různých konferencí, kde propagují finanční poradenství. Klienti se mohou na tuto unii obrátit s případnou stížností, kterou následně projedná Etická komise. (USF, c2014)

Česká bankovní asociace

Zkratka společnosti: ČBA

Právní forma: Zapsaný spolek

Založeno: 1990

Počet členů: 37

Hlavní cíl: Harmonizace české bankovní legislativy s legislativou EU, prosazovat a prezentovat společné zájmy členů

Česká bankovní asociace vznikla v roce 1990, tehdy pod názvem Bankovní asociace. Členem se může stát česká či zahraniční instituce, která má udělenou bankovní licenci od ČNB. Je možné také přidružené členství, které je určeno k prezentaci zahraničních bank. Asociace se zabývá tvorbou legislativy týkající se bankovního sektoru. Její činností je i finanční vzdělávání. Asociace se také zabývá kriminalitou ve finančním a bankovním sektoru. V roce 2004 se stala členem Evropské bankovní federace. (Česká bankovní asociace, c2016)

Asociace českých stavebních spořitelů

Zkratka společnosti: AČSS

Právní forma: zapsaný spolek

Založeno: 2000

Počet členů: 5

Hlavní cíl: Podpora a ochrana společných zájmů členů, podpora financování bydlení

Asociace je určena pouze pro stavební spořitelny, které působí na českém finančním trhu. Dříve zde bylo 6 stavební spořitelů. V roce 2008 se dvě stavební spořitelny spojili a od té doby má asociace pouze 5 členů. Asociace podporuje veřejnost v tom, aby více mluvili o možnostech financování bydlení, a tím podporuje vzdělanost a informovanost v této oblasti. Také se snaží o to, aby lidé měli důvěru ve stavební spoření a zakládali si tento produkt. Asociace se stará o rozvoj sektoru společně ve spolupráci s orgány státní správy. Asociace je členem Evropského sdružení stavebních spořitelů. (Asociace českých stavebních spořitelů, c2014)

Asociace penzijních společností ČR

Zkratka společnosti: APS

Právní forma: Zapsaný spolek

Založeno: 1996

Počet členů: 8

Hlavní cíl: Prezentovat společné cíle členů, poskytování poradenství, ochrana klientů

Asociace byla založena již v roce 1996. Členy této asociace jsou penzijní společnosti, které působí na českém finančním trhu. Vstup do asociace je dobrovolný. Asociace má zřízeny odborné komise, které se zabývají především poradenstvím v oblasti správy fondů, etiky, platné legislativy. Asociace se také stará o harmonizaci českého spoření na důchod s podmínkami Evropské unie. (Asociace penzijních společností ČR, c2009)

Komora daňových poradců ČR

Zkratka společnosti: KDP ČR

Právní forma: Zapsaný spolek

Založeno: 1993

Počet členů – Daňový poradci: 4 605

Počet členů – Poradenské společnosti: 898

Hlavní cíl: Provádění kvalifikačních zkoušek, podpora daňového poradenství, dohled

Sdružení bylo založeno v roce 1993. Pokud chce fyzická či právnická osoba vykonávat daňové poradenství musí se stát členem Komory daňových poradců. Členství je ze zákona povinné. Pro vstup je také potřebné vykonat těžkou zkoušku, kterou zvládne pouze 20 % uchazečů. Tyto zkoušky zajišťuje Komora daňových poradců, která také vede přípravné kurzy na tyto zkoušky. Zkoušky jsou také upraveny zákonem č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců. Komora ve spolupráci s Ministerstvem financí vydává vyhlášky, zejména zkušební řád Komory daňových poradců ČR. Zkoušky mají zajistit odbornou a kvalifikovanou úroveň daňového poradenství. Instituce má 3 komory, dle své činnosti. První komorou je komora pro daňové poradce. Ta slouží ke komunikaci daňových poradců mezi sebou, zvyšování jejich znalostí. Dále pak zajišťuje prezentaci daňových poradců široké veřejnosti. Druhou je komora pro daňové poradenství, která se stará o přijatelné legislativní prostředí pro výkon daňového poradenství. Také se inspiruje v zahraničním prostředí a případně je aplikuje i v České republice. Také dohlíží na to, aby poradenství vykonávali pouze oprávněné a dostatečně kvalifikované osoby. Třetí komorou je komora pro daňové prostředí. Hlavním cílem je srozumitelnost v oblasti daní pro širokou veřejnost, Usiluje o zjednodušení výpočtu a výběru daní. Komora také spolupracuje s jinými komorami - Komora auditorů ČR, Česká advokátní komora atd. a také zájmovými organizacemi. (Komora daňových poradců České republiky, c2006-2015)

5.1.3.1 *Finančně poradenské společnosti*

Na rozdíl od bank finančně poradenské společnosti sjednávají prostřednictvím svých poradců produkty, které nejsou pouze od jedné společnosti. Jejich hlavní výhodou je široká nabídka produktů od různých institucí. Finanční poradci mají možnost porovnat jednotlivé produkty a najít nejvhodnější a nejvýhodnější variantu pro klienty. Finančně poradenské společnosti se často prezentují jako nezávislé či privátní. V praxi to znamená, že by poradci neměli upřednostňovat produkty jedné banky před produkty jiných bank, ale najít opravdu tu nejvýhodnější nabídku napříč bankami. Aby finanční poradci dodržovali nezávislost, jsou odměňováni pomocí tzv. provizního systému. Za uzavřenou smlouvu dostanou určitou, předem danou provizi a je jedno, od které banky produkt pochází. V dotazníku veřejného mínění (zpracován v 9. kapitole) se potvrdilo, že lidé za nejznámější poradenské společnosti považují Broker Consulting, OVB Allfinanz, Fincentrum a Partners Financial Services. (Janda, 2011, s. 18-19; Profesní sdružení a asociace, c2014-2016)

Broker Consulting

Právní forma: Akciová společnost

Založeno: 1998

Základní kapitál: 100 910 448 Kč

Počet finančních poradců: více než 1 200

Počet klientských center: více než 100

Počet klientů: více než 300 000

Společnost byla založena již v roce 1998. Broker Consulting působí v České a Slovenské republice. Jedná se o stále se rozvíjející společnost poskytující finanční poradenství. Společnost klientům poskytuje poradenství ohledně finančního plánování a také sestavení finančního plánu. Také pomáhá právnickým osobám s daňově účinnými benefity pro jejich zaměstnance. Od roku 2014 společnost nabízí také realitní služby a s tím spojené případné financování bydlení. Broker Consulting společně s Jágr Team s.r.o. založila v roce 2005 charitativní sdružení Dobrý skutek. Snaží se tak pomáhat, kde je potřeba. (Broker Consulting, c1998-2015)

OVB Allfinanz

Právní forma: Akciová společnost

Založeno: 1992 (v ČR)

Základní kapitál: 16 500 000 Kč

Počet externích pracovníků: 5 173

Počet zaměstnanců: 70

Počet poboček: 16

Počet klientů: 1 200

Společnost byla založena v roce 1970. V České republice byla registrována v roce 1992 a od této doby zde působí. OVB působí ve 14ti evropských zemích, kde má mnoho partnerů. OVB zaujímá komplexní přístup ke klientům s dlouholetou tradicí. Funguje na principu APS – analýza, poradenství, služby. Snaží se klientům usnadnit orientaci v nabízených produktech a najít nejvýhodnější a nejvhodnější řešení. Přihlíží také k možnostem využití státní podpory. Jedná se o jedinou finančně poradenskou společnost, která od roku 2006 působí na Frankfurtské burze. Od roku 2012 financuje chod charitativního projektu Kouzelná přání a také zde přispívá. (OVB, c2014)

Fincentrum

Právní forma: Akciová společnost

Založeno: 2000

Základní kapitál: 700 700 000 Kč

Počet finančních poradců: 2 600

Společnost působí v České i Slovenské republice. V roce 2013 zanikla společnost Fincentrum a následně vznikla nová společnost se stejným názvem. Fincentrum tvrdí, že má daleko kvalitnější služby než jejich konkurence, což je jejich konkurenční výhoda. Pracuje pomocí systému 4xD – důvěryhodnost, dlouhodobost, dynamika a dobré jméno. Činnost společnosti je rozdělena do několika oddílů, které spolu vzájemně spolupracují. Prvním oddílem je Finanční poradenství, které se stará o domácnosti i korporátní klienty. Druhou divizí je Fincentrum Reality, který zajišťuje nákup a prodej nemovitostí. Třetí divizí je Korporátní obchod. Tato divize se soustřeďuje převážně na malé a střední podnikatele, kterým nabízí komplexní poradenství přímo dle požadavků klienta. Čtvrtou divizí jsou Společenské projekty. Jedná se především o provoz internetových portálů zaměřených

na finance. Také každý měsíc zveřejňuje hodnoty Fincentrum Hypoindex®. Fincentrum se také umístilo mezi 100 nejlepšími firmami v České republice. (Fincentrum, c2016)

Partners Financial Services

Právní forma: Akciová společnost

Založeno: 2006

Základní kapitál: 100 000 000 Kč

Počet finančních proadčů: 2 200

Počet poboček: více než 66

Počet klientů: 443 000

Společnost byla založena v roce 2006, svoji činnost v České republice zahájila v červnu 2007. Společnost se řídí heslem finanční poradenství jinak. Partners tvrdí, že si zakládá na vysoké odbornosti svých finančních poradců a nabídce nízkonákladových produktů. Poradci mají ke klientům individuální přístup a nabízí komplexní služby a produkty. Také dodržují etický kodex a firemní kulturu. Partners se snaží veřejně pomáhat, proto podporují řadu charitativních projektů. O dar může požádat kdokoli, kdo je nějak znevýhodněný. Často návrhy podávají přímo zaměstnanci s případnou spoluúčástí. Z jednotlivých návrhů pak vyberou ty, které dar nejvíce potřebují. (Partners, c2016)

5.2 Ochrana klienta – etický kodex

Etický kodex finančního trhu určuje chování finančních institucí pomocí určitých norem. Instituce se dobrovolně zavazují kodex dodržovat. Kodex obsahuje 10 základních pravidel:

- 1. Dodržování etických a právních norem*
- 2. Dodržování principu rovného a nestranného jednání, zákaz zneužití asymetrie postavení instituce a klienta*
- 3. Výkon činnosti s odbornou péčí*
- 4. Průhlednost a srozumitelnost informací*
- 5. Povinnost poskytovat dostatečné informace před uzavřením smlouvy a v průběhu jejího trvání*
- 6. Zákaz nevhodných motivačních postupů*
- 7. Dodržování pravidel pro reklamní a propagační činnost*

8. *Dodržování dobrých mravů, pravidel hospodářské soutěže, obchodních zvyklostí a poctivého obchodního styku*
9. *Dodržování ochrany osobních údajů a důvěrnosti obchodních informací*
10. *Informace o postupu pro podání podnětu nebo stížnosti klienta a o způsobu jejího vyřízení*

(Etický kodex fin. trhu, c2016)

Pokud se klientovi bude zdát, že některé z pravidel bylo porušeno nebo, že finanční instituce pochybily, může podat stížnost dané instituci. Případně se může obrátit na příslušnou asociaci (instituce musí být jejím členem). Součástí kodexu jsou také etické kodexy daných asociací. (Etický kodex fin. trhu, c2016)

6 CHARAKTERISTIKA RODINY

V této kapitole je cílem aplikovat finanční plánování přímo na konkrétní subjekt – rodinu. Každý klient má specifické požadavky a vyžaduje individuální přístup. Pro svou práci jsem si vybrala konkrétní rodinu, kterou jsem pojmenovala Soukupovi. Rozeberu jejich finanční situaci, příjmy, výdaje, majetek. Bude zpracován rozpočet rodiny. Také zde bude analýza stávajících produktů a daňových úlev, které rodina využívá. Poté bude provedena optimalizace rodinného rozpočtu, produktů a daňového zatížení.

6.1 Základní údaje o rodině

Mým vzorovým klientem je rodina Soukupových. Jedná se o rodinu, která se skládá z manželů a dvou dětí. První dítě se jmenuje Tomáš a chodí na základní školu. Druhé dítě se jmenuje Veronika a chodí na střední školu. Pan Soukup pracuje ve veřejné správě, jeho čistý měsíční příjem činí 25 000 Kč. Paní Soukupová je zaměstnaná v menším obchůdku, kde prodává různé malířské potřeby a barvy. Její měsíční příjem činí 12 000 Kč. Rodina žije v domě, který vlastní. Manželé vlastní také chatu, která slouží k jejich rekreaci. Občas chatu pronajmou. Základní údaje o rodině jsou uvedeny v tabulce.

Tab. 2. Charakteristika rodiny (Vlastní zpracování)

Člen rodiny	Věk	Příjem
Pan Soukup	45 let	25 000 Kč
Paní Soukupová	40 let	12 000 Kč
Veronika	16 let	0 Kč
Tomáš	7 let	0 Kč

6.2 Analýza rozpočtu vybrané rodiny

V této kapitole budou blíže rozebrány příjmy, výdaje a majetek rodiny. Vše bude rozčleněno do jednotlivých kategorií. Také bude určen druh rozpočtu.

6.2.1 Analýza příjmů

V této kapitole se budu zabývat příjmy rodiny. Rozčlením je do jednotlivých kategorií dle kapitoly 2.1.3 teoretické části. Rodina čerpá finanční prostředky především formou mezd ze zaměstnání. Hlavním živitelem rodiny je pan Soukup, protože má 2x vyšší příjem, než jeho žena. Děti zatím na brigády nechodí, takže nemají žádný příjem. Rozčlenění příjmů

je zobrazeno v následující tabulce. Manželé občas o prázdninách pronajmou chatu. Soukropi odhadli, že mají 5 nájmu chaty za rok. Tyto pasivní příjmy je potřeba rozpočítat mezi jednotlivé měsíce. Z jednoho nájmu má rodina výnosy 6 000 Kč. Mezi příjmy mimořádné řadím občasnou finanční výpomoc. Jedná se především o finanční dary k narozeninám, jmeninám a Vánocům. Tyto příjmy je také třeba rozpočítat do jednotlivých měsíců.

Tab. 3. Analýza příjmů (Vlastní zpracování)

Druh příjmu	Kč
Příjmy ze zaměstnání	$25\,000 + 12\,000 = 32\,000$
Sociální příjmy	0
Mimořádné příjmy	1 000
Pasivní příjmy	$6\,000 * 5 / 12 = 2\,500$
Celkem	35 500

6.2.2 Analýza výdajů

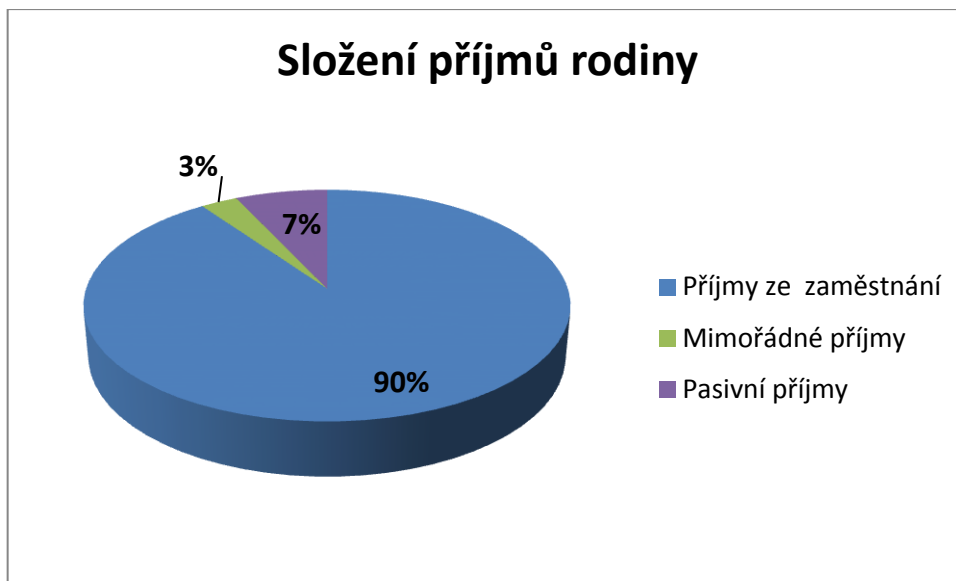
V této podkapitole blíže rozeberu výdaje rodiny. Rozčlením je do jednotlivých kategorií dle kapitoly 2.1.4 teoretické části. První druh výdajů – běžná spotřeba je poměrně těžko sledovatelný, jsou zde nezbytné výdaje, které rodina platí za jídlo, drogerii, oblečení. V kolonce bydlení jsou zahrnuty peníze na energie, poplatky obci, internet, televizi. V třetí kategorii jsou zahrnuty platby jízdného dětí, a pak předplatné časopisu. Také jsou zde zahrnuty platby na různé výlety, dovolenou. V položce ochrana jsou zahrnuty platby za různé druhy pojištění. Ve spoření jsou zahrnuty výdaje za produkty stavebního spoření a spoření na důchod. V ostatních výdajích jsou zahrnuty neočekávané platby.

Tab. 4. Analýza výdajů (Vlastní zpracování)

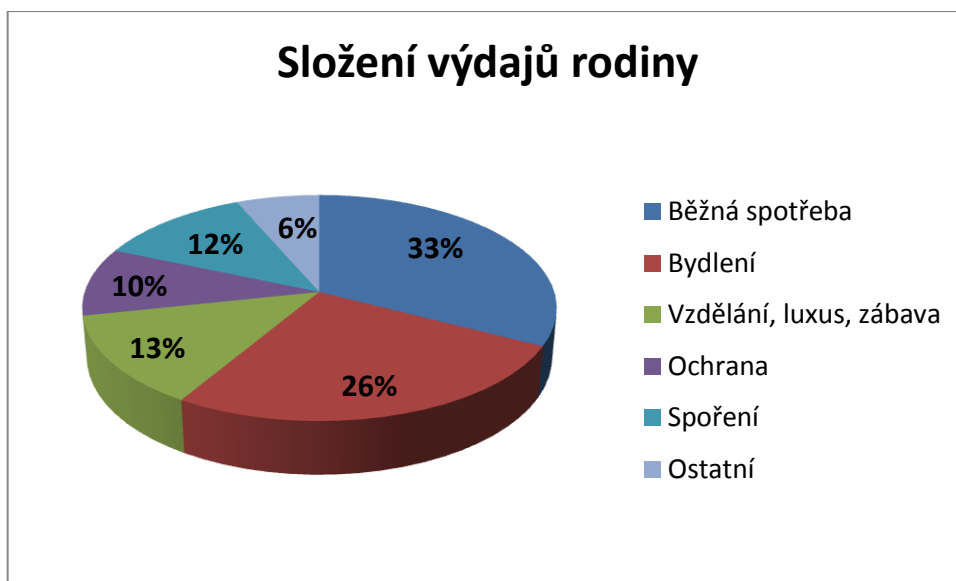
Druh Výdajů	Kč
Běžná spotřeba	10 000
Bydlení	8 000
Vzdělání, luxus, zábava	4 000
Ochrana	3 000
Spoření	3 700
Dluhy	0
Ostatní	2 000
Celkem	30 700

6.2.3 Analýza rozpočtu

Celkové příjmy rodiny za jeden měsíc činí 35 500 Kč. Výdaje, které má rodina za jeden měsíc jsou 30 700 Kč. Rodině každý měsíc zůstává na běžném účtu 4 800 Kč. Rozpočet se tedy dá klasifikovat jako přebytkový. Velmi pozitivní pro rodinu je to, že nemá žádné dluhy, které by musela splácet. V následujících grafech je zobrazeno složení rodinného rozpočtu – příjmů, výdajů.

Graf 1. Analýza příjmů rodiny (Vlastní zpracování)

Graf 2. Analýza výdajů rodiny (Vlastní zpracování)

Z grafů se nám potvrdilo, že 90 % příjmů rodiny je tvořeno příjmy ze zaměstnání. Ostatní položky příjmů tvoří méně než 10 %. Z druhého grafu, kde je zobrazeno složení výdajů lze vidět, že výdaje rodiny jsou především na běžnou spotřebu a bydlení (59 %) – tedy nezbytné výdaje.

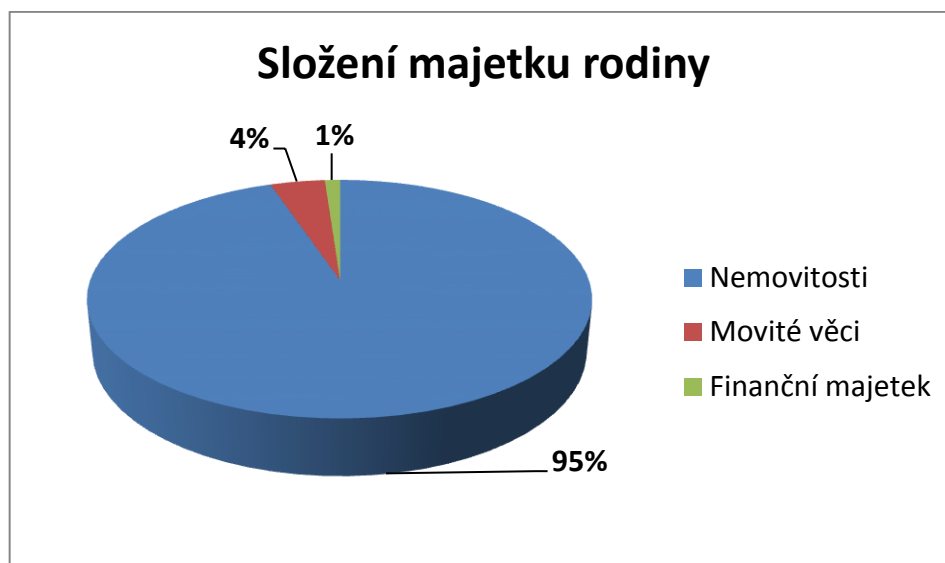
6.2.4 Analýza aktiv – majetku rodiny

V této podkapitole jsou popsány aktiva rodiny. Rodina vlastní dům, ve kterém žije. Dále pak má chatu určenou k rekreaci a osobní automobil. Majetek je členěn v návaznosti na kapitolu 2.1.5 teoretické práce. Cena nemovitostí byla stanovena odhadem. Cena automobilu byla stanovena jeho kupní cenou sníženou o případné opotřebení. Ve finančním majetku je zahrnut zůstatek na běžném účtu. Jedná se o určitou rezervu rodiny, která se naskládala za určitou dobu.

Tab. 5. Analýza aktiv – majetku (Vlastní zpracování)

Majetek	Kč
Nemovitosti	$3\,000\,000 + 5\,00\,000 = 3\,500\,000$
Movité věci	150 000
Finanční majetek	42 000
Nehmotný majetek	0
Pohledávky	0
Celkem	3 692 000

V grafu může vidět procentuální složení aktiv neboli majetku rodiny. Je zde vidět, že rodina má téměř všechen svůj majetek soustředěn do nemovitostí, největší podíl tvoří rodinný dům a poté pak chata.

Graf 3. Analýza majetku rodiny (Vlastní zpracování)

6.3 Analýza stávajících produktů rodiny

V této podkapitole budou rozebrány bankovní produkty, které rodina využívá. Jedná se o klienty, kteří mají rádi jistoty, bojí se rizika, proto využívají pouze konzervativní produkty. V tabulce jsou produkty pana Soukupa sečtené s produkty Paní Soukupové. Oba dva mají stavební spoření, doplňkové penzijní spoření a životní pojištění. V ostatním pojištění jsou zahrnuty platby za pojištění automobilu a domácnosti. Všechny platby, které jsou placeny ročně, byly třeba rozpočítány na jednotlivé měsíce. Do samostatné tabulky byl dán běžný účet, protože se jedná o disponibilní zůstatek nikoliv výdaj, jak je tomu v první tabulce. Měsíčně rodině na účtu zůstává 4 800 Kč, celkový disponibilní zůstatek je 42 000 Kč.

Tab. 6. Analýza stávajících produktů rodiny (Vlastní zpracování)

Produkt	Měsíční platba v Kč
Stavební spoření	$2\,000 + 1\,000 = 3\,000$
Spoření na důchod	$500 + 200 = 700$
Životní pojištění	$500 + 700 = 1\,200$
Ostatní pojištění	1 800
Celkem	6 700

Tab. 7. Analýza stávajících produktů rodiny 2 (Vlastní zpracování)

Produkt	Měsíční zůstatek v Kč
Běžný účet	4 800

6.4 Analýza cílů klienta

V této podkapitole je popsáno, čeho klient chce dosáhnout. Nejprve si musíme určit cíle a poté k nim přiřadit zdroje, které klient může na dané cíle použít. Prvním cílem je zajištění financí na vysokou školu pro syna. Syn by na vysokou školu měl nastoupit v 19ti letech. Soukupovi také myslí na své stáří a chtějí si naspořit finanční prostředky. Jelikož se jedná o dlouhodobý plán, je těžké stanovit cílovou částku. Klienti si chtějí naspořit co nejvíce, ale je potřeba zohlednit, kolik si mohou pravidelně odkládat.

Tab. 8. Analýza cílů (Vlastní zpracování)

Cíl	Doba pro splnění cíle v letech	Cílová částka v Kč
Zajištění financí na Vysokou školu pro syna	12	250 000
Zajištění věna pro dceru	10	100 000
Zajištění na důchod	25	?

6.5 Analýza využití slev na dani

V první tabulce jsou uvedeny slevy a daňové zvýhodnění, které využívá pan Soukup. Ve druhé tabulce jsou uvedeny slevy, které využívá Paní Soukupová. Částky jsou uvedeny ročně i měsíčně.

Tab. 9. Analýza slev a daňového zvýhodnění pana Soukupa (Vlastní zpracování)

Slevy na dani, daňové zvýhodnění	Ročně Kč	Měsíčně Kč
Na poplatníka	24 840	2 070
Na první dítě	13 404	1 117
na druhé dítě	15 804	1 317
Celkem	54 048	4 504

Tab. 10. Analýza daňových slev Paní Soukupové (Vlastní zpracování)

Slevy na dani, daňové zvýhodnění	Ročně Kč	Měsíčně Kč
Na poplatníka	24 840	2 070
Celkem	24 840	2 070

7 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU KONZERVATIVNÍCH VKLADOVÝCH PRODUKTŮ NA ČESKÉM TRHU

V této kapitole bude provedena analýza současných konzervativních produktů, které nabízí český finanční trh. Provedu srovnání jednotlivých produktů mezi čtyřmi největšími a nejznámějšími bankami. Rozhodla jsem se srovnávat Českou spořitelnu, ČSOB, Komerční banku a Raiffeisenbank. Učinila jsem tak z důvodu komplexního srovnání všech vkladových produktů. V dotazníkovém průzkumu (zpracováno v poslední kapitole) se mi potvrdilo, že tyto banky jsou nejpoužívanějšími bankami mezi oslovenými respondenty. Informace ke všem produktům jsem získala na základě navštívení jednotlivých bank.

7.1 Běžné účty

V tabulce je uvedeno srovnání vybraných běžných účtů. Jednotlivé účty se od sebe moc neliší. Pokud klient ví, že nesplní určité podmínky pro to, aby měl účet zdarma, je lepší zvolit běžný účet u ČSOB (uveden v tab. 11), protože je zde nejnižší základní cena. Tento účet nelze mít zdarma. Pokud splní podmínky vedení účtu zdarma, pak je lepší volit některou z ostatních bank nebo ČSOB plus konto, kde je sice základní cena za balíček 99 Kč, ale při splnění podmínky je zde vedení účtu také zdarma. U České spořitelny je těžší dosáhnout na balíček zdarma, než u KB a Raiffeisenbank. V balíčku transakcí je zdarma elektronický výpis, příchozí platby a platební karta. K platební kartě u KB je navíc cestovní pojištění. U Raiffeisenbank je výhoda to, že klient může vybírat z jakéhokoliv bankomatu a neplatí za to poplatek. U České spořitelny lze za platby kartou sbírat u určitých obchodníků i body, které pak klient může proměnit za drobné zboží. Výběr účtu je třeba zvážit dle individuálních potřeb a priorit každého klienta.

Tab. 11. Srovnání běžných účtů (Vlastní zpracování dle interních materiálů bank)

	Česká spořitelna	Komerční banka	ČSOB	Raiffeisenbank
Název účtu	Osobní účet ČS II	Můj účet	ČSOB konto	eKonto Smart
Základní cena	69 Kč	68 Kč	55 Kč	99 Kč
Získání vedení účtu zdarma	Ano při splnění určitých podmínek	Ano při splnění určitých podmínek	Nelze	Ano při splnění určitých podmínek
Odchozí platby	7 Kč/výběr	6 Kč/výběr	3 Kč/výběr	0 Kč
	29 Kč balíček odchozích transakcí	39 Kč za balíček	2 výběry měsíčně zdarma	
Výběr z bankomatu	5 Kč / výběr	9 Kč	6 Kč	0 Kč
	2 výběry měsíčně zdarma	za každou platbu kartou 1 výběr zdarma	2 výběry měsíčně zdarma	
	29 Kč za balíček výběrů			
Jiné výhody	Sbírání ibodů	Cestovní pojištění ke kartě zdarma		Možnost výběru i z konkurenčních bankomatů bez poplatku

7.2 Spořicí účty

V tabulce je zobrazeno srovnání spořicíh účtů. U všech účtů je zdarma elektronický výpis, převedení peněžních prostředků z běžného účtu u téže banky na spořicí účet, internetové bankovníctví a vedení účtu. Úroková sazba se pohybuje dle objemu vložených finančních prostředků. V ČS a KB je výhodou možnost vybrat finance z účtu kdykoliv a bez poplatků, avšak je tam nižší úročení vkladů. U KB a ČSOB je nevýhoda prvotního vkladu, který musí činit alespoň 5 000 Kč. U KB a Raiffeisenbank je třeba ke sjednání spořicího účtu mít založený i běžný účet. ČSOB a Raiffeisenbank zároveň nabízí možnost auto-sweep.

Tab. 12. Srovnání spořicíh účtů (Vlastní zpracování dle interních materiálů bank)

	Česká spořitelna	Komerční banka	ČSOB	Raiffeisenbank
Název účtu	Spoření ČS	KB spořicí konto Bonus Aktiv	ČSOB spořicí účet	eKonto Flexi
Vedení účtu	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Minimální vklad	0 Kč	5 000 Kč	5 000 Kč	0 Kč
Běžný účet v bance	Ne	Ano	Ne	Ano
Úroková sazba	0,01% - 0,4%	0% - 0,02%	0,15% - 0,35%	0,01% - 1,3%
Poplatek za předčasný výběr	Ne	Ne	0,75% nebo 1,5% dle délky vkladu, minimálně 50 Kč	2% z vybírané částky, minimálně 1 000 Kč

7.3 Termínované vklady

Vedení termínovaných vkladů u všech uvedených bank není zpoplatněno. Výše úrokových sazeb se mění (roste) s rostoucí délkou vkladu. U všech uvedených bank je vedení účtu, měsíční elektronický výpis, internetové bankovníctví a převod z účtů v rámci téže banky zdarma. U ČS je jeden předčasný výběr zdarma, který je ovšem kompenzován nižší úrokovou sazbou. U KB je výhoda, že není určena minimální částka pro založení termínovaného vkladu, ovšem je to kompenzováno nižší úrokovou sazbou. Nejméně vhodnou volbou je Raiffeisenbank, kde je nutnost vyššího prvotního vkladu, vyšší poplatek za předčasný výběr a nízká úroková sazba po celou dobu vkladu.

Tab. 13. Srovnání termínovaných vkladů (Vlastní zpracování dle interních materiálů bank)

	Česká spořitelna	Komerční banka	ČSOB	Raiffeisenbank
Název produktu	Vkladový účet	Termínovaný účet	Termínovaný vklad	Termínovaný vklad
Minimální vklad	5 000 Kč	0 Kč	5 000 Kč	10 000 Kč
Běžný účet v bance	Ne	Ne	Ne	Ne
Úroková sazba	0,01% - 0,3%	0,01%	0,01% - 0,05%	0,01%
Poplatek za předčasný výběr	1 předčasný výběr ve výši 25% vkladu zdarma, pokud více ztráta úroků	250 Kč	0,75% - 1,5% dle délky vkladu, minimálně 50 Kč	2%, minimálně 1 000 Kč

7.4 Stavební spoření

V tabulce je uvedeno srovnání 5ti stavebních spořitelen, které působí na českém finančním trhu a jejich základní produktu – stavebního spoření se státním příspěvkem. Nejvýhodněji vychází stavební spoření u Českomoravské stavební spořitelny, která má nejvyšší úrok 1,3%. Poplatek za vedení účtu je přiměřený. U Modré pyramidy je nejnižší maximální limit poplatku za sjednání produktu. Také roční poplatek za vedení je zde nejnižší. U Wüstenrot je nejnižší možná sjednaná cílová částka, což je vhodnější spíše pro klienty, kteří nemají vysoký příjem a tím si nemohou dovolit platit vysoké částky na stavební spoření.

Tab. 14. Srovnání stavebního spoření (Vlastní zpracování dle interních materiálů bank)

	Modrá pyramida	Českomoravská stavební spořitelna	Raiffeisen stavební spořitelna	Stavební spořitelna České spořitelny	Wüstenrot
Název produktu	Moudré spoření	Stavební spoření	Stavební spoření	Stavební spoření	ProSpoření
Úrok	1,2%	1,3%	1%	1%	1,1%
Poplatek za uzavření smlouvy	1% z cílové částky max. 10 000 Kč	1% z cílové částky max. 15 000 Kč	1% z cílové částky max. 15 000 Kč	1% z cílové částky, sjednání on-line 495 Kč	1% z cílové částky max. 30 000 Kč
Roční poplatek ze vedení účtu SS	300 Kč	330 Kč	Prvních 6 let 320 Kč, poté 640 Kč	310 Kč	324 Kč
Roční papírový výpis z účtu	25 Kč	0 Kč	21 Kč	0 Kč	30 Kč
Minimální cílová částka	50 000 Kč	50 000 Kč	50 000 Kč	40 000 Kč	20 000 Kč
Poplatek za předčasné ukončení	1% z cílové částky	0,5% z cílové částky min. 2000 Kč	1% z cílové částky min. 500 Kč	1% z cílové částky	0,9% z cílové částky

Stát se snaží podpořit spoření na bydlení formou poskytování státních příspěvků, které v roce 2016 činí 10 % z vkladu. Maximální roční výše příspěvku je však 2 000 Kč. V následující tabulce je zobrazena výše příspěvku dle ročního vkladu.

Tab. 15. Roční státní příspěvek dle výše vkladu (Vlastní zpracování dle interních materiálů bank)

Roční vklad v Kč	Výše státního příspěvku v Kč
5 000	500
10 000	1 000
15 000	1 500
20 000	2 000
25 000	2 000

7.5 Vkladní knížky

Z vybraných bank lze vkladní knížku sjednat pouze u České spořitelny. Česká spořitelna nabízí dva druhy vkladních knížek. Prvním typem je dětská vkladní knížka a druhým typem je výherní vkladní knížka. Vklad na výherní vkladní knížce není nijak úročen, pouze lze získat výhru 1 000 000 Kč nebo 100 %, 75 % a 50 % úroku z vkladu.

Tab. 16. Vkladní knížky (Vlastní zpracování dle interních materiálů bank)

Produkt	Dětská vkladní knížka	Výherní vkladní knížka
Úroková sazba	1% do výše zůstatku 250 000 Kč	Neúročena
Bonus	Ve věku 12ti let dítěte 500 Kč (po uplynutí 5ti let od založení smlouvy)	Zařazení 2x ročně do slosování, minimální vklad pro slosování 1 000 Kč
	Ve věku 18ti let 1 000 Kč	

7.6 Spoření na důchod

V tabulce jsou uvedeny 3 pilíře českého důchodového systému. Druhý pilíř se neosvědčil, proto již od roku 2016 na něj nelze přispívat a dochází k postupnému zrušení tohoto pilíře. Nyní je možné spořit si na důchod pouze formou III. pilíře, buď dle starých smluv Penzijního připojištění nebo dle nových smluv na doplňkové penzijní spoření.

Tab. 17. Pilíře českého důchodového systému (Vlastní zpracování dle Pilíře českého důchodového systému, c2012)

	1. pilíř	2. pilíř	3. pilíř
	Povinný, Základní pilíř, jsou z něj vypláceny nynější dů- chody	Dobrovolný	Dobrovolný
Odvod	Povinné důchodové po- jištění	Důchodové spoření	Penzijní připojištění (do 31. 11. 2012) Doplňkové penzijní spoření (od 1. 1. 2013)
Ukončení účasti	Není možné	Postupné ukončení celého pilíře	Je možné vypovědět smlouvu při splnění daných pravidel
Správce vkladu	Stát	Soukromá penzijní spo- lečnost	Soukromá penzijní společnost
Vklad	28 % z hrubé mzdy (ne- využití II. pilíře) nebo 25 % z hrubé mzdy (využití II. pilíře)	3% z hrubé mzdy (místo odvodu do I. Pilíře) +2% z hrubé mzdy +Zhodnocení (dle inves- tiční strategie)	Vlastní příspěvek účastníka +Příspěvek státu (dle výše vkladu) +Příspěvek zaměstna- vatele (nepovinný) +Zhodnocení (dle in- vestiční strategie)
Výplata	Po odchodu do důchodu formou starobního dů- chodu od státu	Po ukončení II. pilíře buď formou výplaty hotovosti nebo převod na III. Pilíř	Dle dané smlouvy

Klienti spořicí ve III. pilíři mají nárok na státní podporu dle výše svého vkladu (dle tabulky v kapitole 4.2.3). Také si mohou při ročním zúčtování daně odečíst až 12 000 Kč ze základu daně. V následující tabulce je zobrazen měsíční příspěvek a výše odpočtu na dani.

Tab. 18. Výše odpočtu ze základu daně dle měsíčního příspěvku (Vlastní zpracování)

Měsíční platba v Kč	Výše odpočtu v Kč
Méně než 1 000	0
1 100	1 200
1 200	2 400
1 300	3 600
1 400	4 800
1 500	6 000
1 600	7 200
1 700	8 400
1 800	9 600
1 900	10 800
2 000 a více	12 000

7.7 Životní pojištění

Banky nabízí kromě životního pojištění pro dospělé, také životní pojištění pro děti s výhodnějšími podmínkami. V tabulce lze vidět srovnání vybraných životních pojištění. Garantovaná úroková míra je určena pro konzervativnější investiční strategie. ČSOB garantuje výnos formou vrácení 10ti procent zaplaceného pojistného za každých 5 let trvání smlouvy. Životní pojištění je velmi individuální produkt, kde je potřeba znát potřeby a finanční možnosti klienta, vědět proti jakým rizikům se chce pojistit a jakou investiční strategii chce zvolit. Výhodou kapitálového či investičního životního pojištění je možnost odečíst si zaplacené pojistné až do 12 000 Kč z ročního základu daně při splnění určitých podmínek. Podmínky jsou uvedeny v kapitole 4.2.2.

Tab. 19. Srovnání vybraných životních pojištění (Vlastní zpracování dle interních materiálů bank)

	Česká spořitelna	Komerční banka	ČSOB	Raiffeisenbank
Název produktu	Flexi	Vital Invest	Forte	Dividenda
Investiční strategie	Dle volby klienta	Dle volby klienta	Dle volby klienta	Dle volby klienta
Garantovaná úroková sazba	1,30 %	0,80 %	Za každých 5 let vrací 10 % pojistného	1,90 %

V následující tabulce je uvedena měsíční platba na životní pojištění a k tomu příslušný roční odpočet ze základu daně. Maximální výše, která lze ročně uplatnit činí 12 000 Kč.

Tab. 20. Výše odpočtu ze základu daně dle měsíčního pojistného (Vlastní zpracování)

Měsíční platba v Kč	Roční odpočet v Kč
100	1 200
300	3 600
500	6 000
800	9 600
1 000	12 000

8 OPTIMALIZACE RODINNÉHO ROZPOČTU, DOPORUČENÍ

V této kapitole se zaměřím na konzervativní produkty zhodnocení financí, které by Soukupovým mohly vylepšit rodinný rozpočet. Navrhnou rozložení financí rodiny do určitých produktů, kde zohledním příjmy a výdaje rodiny. Dále pak navrhnou, jakým způsobem zajistit cíle, kterých by rodina chtěla dosáhnout. Také se podívám na případnou úsporu na daních při ročním zúčtování daně.

8.1 Doporučené produkty

8.1.1 Běžný a spořicí účet

Rodina Soukupových využívá pouze běžný bankovní účet, na který jim každý měsíc přijdou příjmy a odejdou výdaje. Ze srovnávaných produktů bych rodině doporučila běžný účet u Raiffeisenbank, kde při splnění podmínky měsíční příchozí platby 15 000 Kč a 3 odchozích transakcích měsíčně je balíček služeb zdarma. Všechny běžné služby (vedení účtu, platební karta, příchozí i odchozí transakce, internetové bankovníctví, výběry ze všech bankomatů v ČR) by byly bez poplatků. Na účtu je nyní disponibilní zůstatek 42 000 Kč, který se každý měsíc zvyšuje o 4 800 Kč. Soukupovi tento zůstatek berou jako určitou rezervu na nenadálé životní situace. Za jeden rok disponibilní zůstatek vzroste o 57 600 Kč a dostane se tedy na částku 99 600 Kč. Běžný účet nemá téměř žádné zhodnocení, peníze se tedy znehodnocují o rostoucí inflaci. Průměrná roční inflace za rok 2015 činila 0,3 %. Rodina chce mít peníze kdykoliv k dispozici. Doporučila bych založení spořicího účtu, který umožňuje okamžité čerpání finančních prostředků bez poplatků. Na rozdíl od běžného účtu je na spořicímu účtu úrok, který je schopen pokrýt alespoň inflaci. Peníze by tedy neztráceli hodnotu, částka by se zvyšovala o úrok. Z mého srovnání produktů bych pro rodinu zvolila spořicí účet u České spořitelny, kde je možnost okamžitého čerpání peněz, bez poplatku. Úroková sazba u tohoto typu účtu činí 0,4 % (do částky 200 000 Kč). Pokud tedy budeme předpokládat inflaci 0,3 %, tak úroková sazba pokryje tuto inflaci a peníze se dokonce zhodnotí o 0,1 % ročně. (Inflace, spotřebitelské ceny, c2016)

8.1.2 Stavební spoření

Rodina Soukupových má nyní uzavřené 2 smlouvy stavebního spoření. Tyto produkty mají založené z důvodu splnění svých dvou cílů. Prvním cílem je zajištění finančních prostředků pro synovo studium na vysoké škole. Druhým cílem je zajištění věna pro dceru.

Tab. 21. Stavební spoření rodiny (Vlastní zpracování)

	Měsíční platba na stavební spoření	Roční platba	Státní příspěvek
Pan Soukup	2 000 Kč	24 000 Kč	2 000 Kč
Paní Soukupová	1 000 Kč	12 000 Kč	1 200 Kč
Celkem	3 000 Kč	36 000 Kč	3 200 Kč

Pan Soukup využívá státního příspěvku v plné výši, dokonce platí více, než slouží k zajištění plného státního příspěvku. Paní Soukupová využívá státního příspěvku pouze částečně. Pan Soukup při současných platbách je schopen naplnit první cíl a naspořit více, než si stanovil. Předpokládáme, že smlouvu po 6ti letech znovu prodlouží, celkově bude spořit 12 let. Paní Soukupová není schopná splnit druhý cíl, a to je věno pro dceru. Při současných platbách nesplní cíl 100 000 Kč. Rodině jsem navrhla nové, lepší rozložení financí, které je uvedeno v následující tabulce.

Tab. 22. Optimalizace stavebního spoření (Vlastní zpracování)

	Měsíční platba na stavební spoření	Roční platba	Státní příspěvek
Pan Soukup	1 600 Kč	19 200 Kč	2 000 Kč
Paní Soukupová	1 400 Kč	16 800 Kč	1 680 Kč
Celkem	3 000 Kč	36 000 Kč	3 680 Kč

Panu Soukupovi jsem snížila měsíční částku o 400 Kč, tyto peníze jsem přesunula na stavební spoření Paní Soukupové. S tímto složením stavebního spoření, oba dva dosáhnout svých předem stanovených cílů a dokonce získají vyšší státní podporu o 480 Kč ročně. Ideální by bylo, pokud by si manželé spořili každý 20 000 Kč ročně a dostali oba plnou státní podporu. Rozpočet by sice dovolil splácet o 1 000 Kč měsíčně více, ale tím by se značně snížili peníze, které má rodina k případnému okamžitému použití a to není žádoucí. Rodině bych doporučila produkt sjednat u Modré pyramidy, kde je nejnižší roční poplatek za vedení účtu a také poplatek za uzavření smlouvy (maximálně 10 000 Kč).

8.1.3 Spoření na důchod

Manželé Soukupovi patří do skupiny středního věku. Dříve nebyli nuceni přemýšlet o spoření na důchod, počítali se zajištěním důchodu od státu. Nyní se již na tyto důchody nelze spoléhat, avšak i v tomto věku lze ještě naspořit určité finance na zajištění klidného stáří. Měli by zvolit spíše dynamickou investiční strategii, kde je možnost vyššího zhodnocení. V tabulce jsou uvedeny současné platby a státní příspěvek penzijního spoření.

Tab. 23. Nynější spoření na důchod (Vlastní zpracování)

	Měsíční platba na penzijní spoření	Roční platba	Státní příspěvek
Pan Soukup	500 Kč	6 000 Kč	130 Kč
Paní Soukupová	200 Kč	2 400 Kč	0 Kč
Celkem	700 Kč	8 400 Kč	130 Kč

Manželé si spoří na důchod dle svých finančních možností. Pan Soukup dosáhnul na státní podporu, avšak Paní Soukupová ne.

Tab. 24. Optimalizace spoření na důchod (Vlastní zpracování)

	Měsíční platba na penzijní spoření	Roční platba	Státní příspěvek
Pan Soukup	500 Kč	6 000 Kč	130 Kč
Paní Soukupová	500 Kč	6 000 Kč	130 Kč
Celkem	1 000 Kč	12 000 Kč	260 Kč

Po optimalizaci rodina zaplatí o 300 Kč měsíčně více na penzijním spoření, což je pro rozpočet rodiny přijatelné. Paní Soukupová zvýšením vkladu získá 130 Kč státní příspěvek a naspoří si více na důchod. Tím se posunout blíže k cíli naspořit si co nejvíce finančních prostředků pro zajištění klidného stáří.

8.1.4 Životní pojištění

Manželé Soukupovi myslí na zajištění rizika, a proto mají založené investiční životní pojištění. Měsíční i roční platby jsou zobrazeny v následující tabulce. Rozložení životního pojištění se mi zdá vhodné. Zvýšení plateb by sice přineslo větší možnost snížení základů daně manželů, ale vzhledem k omezeným příjmům by toto zvýšení nebylo vhodné. Nejlepší ze srovnaných produktů mi přijde životní pojištění od Raiffeisenbank Dividenda. Pokud klient zvolí konzervativní strategii, má garantovaný výnos 1,9 %.

Tab. 25. Rozložení plateb životního pojištění (Vlastní zpracování)

	Měsíční platba na životní pojištění	Roční platba
Pan Soukup	700 Kč	8 400 Kč
Paní Soukupová	500 Kč	6 000 Kč
Celkem	1 200 Kč	14 400 Kč

8.2 Daňové slevy, zvýhodnění a odpočty na dani

V této kapitole se zaměřím na možnosti snížení daňového zatížení rodiny. V kapitole 6.5 jsou uvedeny slevy na dani, které rodina doposud využívala. Doposud využívané slevy srovnám a navrhu další možnosti, které by mohla využívat, aby byl daňový základ a tím i výsledná daň co nejnižší. V tabulce jsou uvedeny slevy na poplatníka a slevy na vyživované děti manželů Soukupových. Údaje jsou uvedeny v Kč za rok.

Tab. 26. Optimalizace daňových slev, zvýhodnění (Vlastní zpracování)

Slevy na dani, daňové zvýhodnění	Pan Soukup	Paní Soukupová	Celkem
Na poplatníka	24 840	24 840	49 680
Na první dítě	13 404	0	13 404
Na druhé dítě	15 804	0	15 804
Celkem	54 048	24 840	78 888

Manželé Soukupovi nevěděli o možnosti snížení daňového základu pomocí životního pojištění a penzijního připojištění, proto této možnosti dosud nevyužívali. V následující tabulce jsem navrhla možnosti snížení daňového základu rodiny. U penzijního připojištění manželé bohužel nedosáhnou na možnost snížení daňového základu. Vzhledem k rozpočtu rodiny není možné, aby si manželé platili každý více než 1 000 Kč měsíčně a mohli si tak odečíst ze základů daní zaplacené poplatky penzijního připojištění. U životního pojištění manželé této možnosti využít mohou. Paní Soukupová si ročně odečte ze základu daně 6 000 Kč a pan Soukup 8 400 Kč. Tímto odečtem rodina ušetří 2 160 Kč ročně, které by jinak musela zaplatit státu, jako daň z příjmu.

Tab. 27. Optimalizace nezdaniitelných částí základu daně (Vlastní zpracování)

Nezdaniitelné část základu daně	Pan Soukup (Kč/rok)	Paní Soukupová (Kč/rok)	Celkem (Kč/rok)	Možnost uplatnění
Soukromé životní pojištění	8 400	6 000	14 400	14 400
Penzijní připojištění	6 000	6 000	12 000	0
Celkem	14 400	12 000	26 400	14 400

8.3 Celková úspora rodiny po optimalizaci rodinného rozpočtu

V následující tabulce jsou uvedeny příjmy za rok, o které se navýší rodinný rozpočet po aplikaci navrhovaných řešení.

Tab. 28. Zvýšení příjmů po aplikaci navrhovaných řešení (Vlastní zpracování)

Produkt	Roční úspora v Kč
Výnos z převedení finančních prostředků z běžného účtu na spořicí účet	398
Státní příspěvek ze stavebního spoření	480
Státní příspěvek z penzijního připojištění	130
Daňová úspora ze snížení základu daně (životní pojištění)	2 160
Celkem	3 168

8.3.1 Shrnutí navrhovaných řešení

Rodině jsem navrhla převod finančních prostředků z běžného účtu na spořicí účet u České spořitelny, kde se peníze úročí a zároveň jsou okamžitě k dispozici rodině. Tyto peníze slouží jako určitá likvidní rezerva rodiny. Cílem rodiny bylo našetřit finanční prostředky pro syna na vysokou školu a na věno pro dceru. Tyto prostředky nejlépe zhodnotí stavební spoření u Modré pyramidy. Manželé již měli založené stavební spoření, které jsem optimalizovala a lépe rozvrhla platby spoření. Díky tomu rodina získala vyšší státní příspěvek. Dalším cílem bylo zajištění finančních prostředků na stáří. Zvýšila jsem měsíční platbu Paní Soukupové o 300 Kč měsíčně, což rodina zvládne platit ze svého rozpočtu. Paní Soukupová pomocí tohoto zvýšení našetří více finančních prostředků na důchod a zároveň získá státní příspěvek 130 Kč ročně, který doposud neměla. Posledním navrhovaným řešením bylo, aby si manželé při ročním zúčtování daní odečetli placené životní pojištění ze základu daně. Manželé si celkem odečtou 14 400, což při daňové sazbě 15 % přinese rodině úsporu 2 160 Kč, které by jinak museli zaplatit státu na dani.

9 DOTAZNÍKOVÝ PRŮZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ BANKOVNÍCH SLUŽEB A ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ DANĚ

V této kapitole jsem se zaměřila na vnímání finančních a daňových služeb obyvateli České republiky. Také jsem se zhodnotila využívání konzervativních vkladových produktů širokou veřejností. Dále jsem se zabývala, jakým způsobem a zda vůbec lidé podávají roční zúčtování daně a jaké slevy, zvýhodnění či odpočty nezdanitelných položek základu daně využívají. V dotazníkovém průzkumu bylo osloveno 224 náhodných respondentů, kteří odpovídali na následující otázky. Výzkum probíhal kvantitativní formou.

9.1 Obecné údaje o respondentech

Zde jsou uvedeny základní otázky, pro zjištění obecných informací o lidech, kteří mi vyplnili tento dotazník.

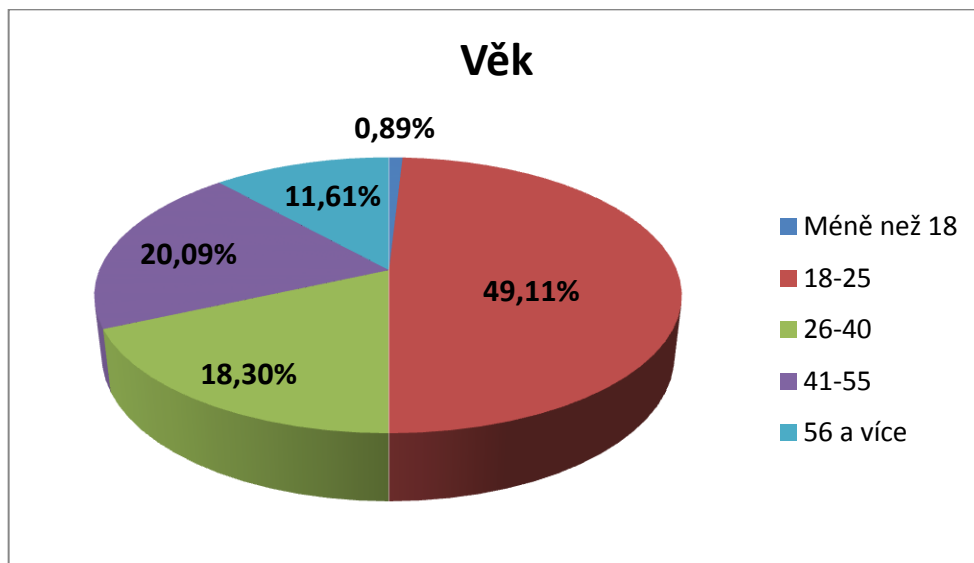
- **Vaše pohlaví?**

Tab. 29. Výsledky odpovědí na otázku pohlaví respondentů (Vlastní zpracování)

Pohlaví	
Žena	78,13 %
Muž	21,88 %

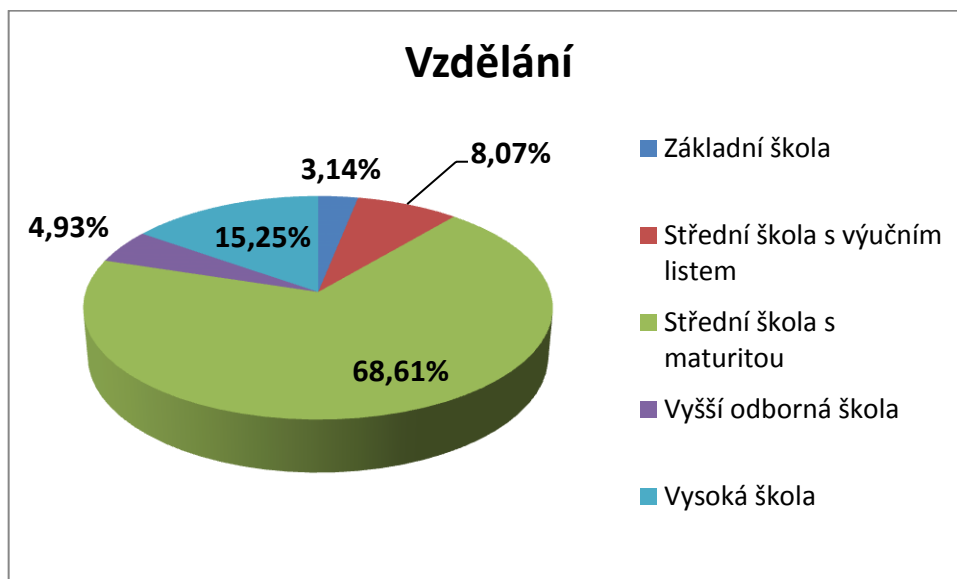
V tabulce je uvedeno, že se na výzkumu podíleli spíše ženy než muži. Nejspíše je to způsobeno tím, že někteří muži často nechávají řešení rodinných financí na svých manželkách, družkách.

- V jaké věkové kategorii se nacházíte?

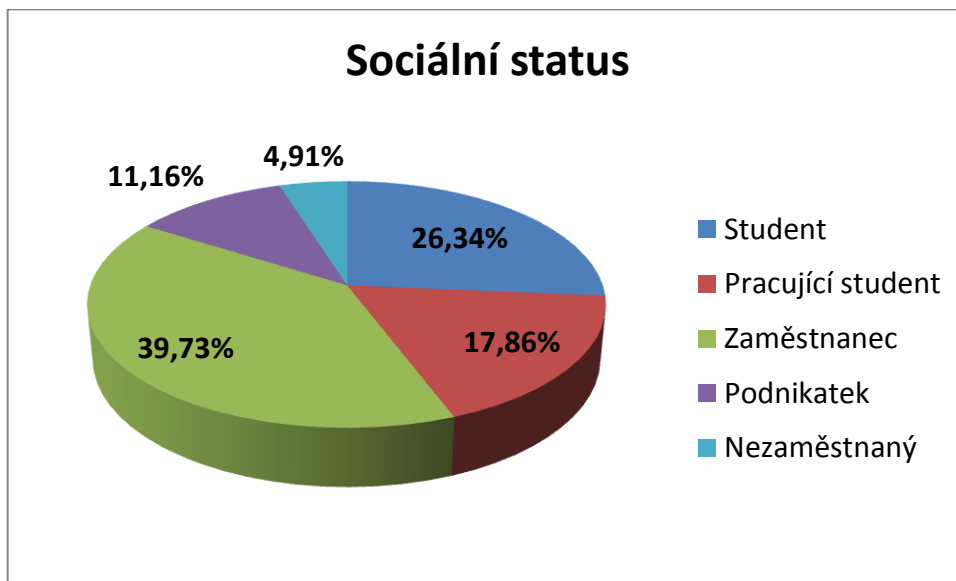
Graf 4. Výsledky odpovědí na otázku věku (Vlastní zpracování)

- Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Graf 5. Výsledky odpovědí na otázku vzdělání (Vlastní zpracování)

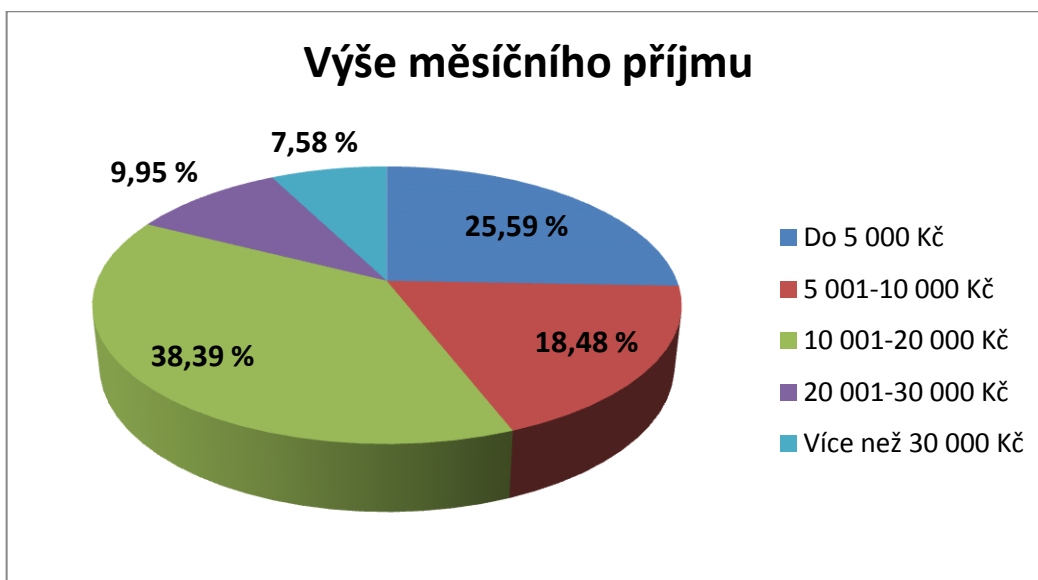
- Jaký je Váš sociální status?

Graf 6. Výsledky odpovědí na otázku sociálního statusu (Vlastní zpracování)

V grafu lze vidět, že nejvíce respondentů jsou studenti, někteří z nich zároveň při studiu pracují. Další početnou skupinou jsou lidé zaměstnaní.

- Jaká je výše Vašeho měsíčního příjmu?

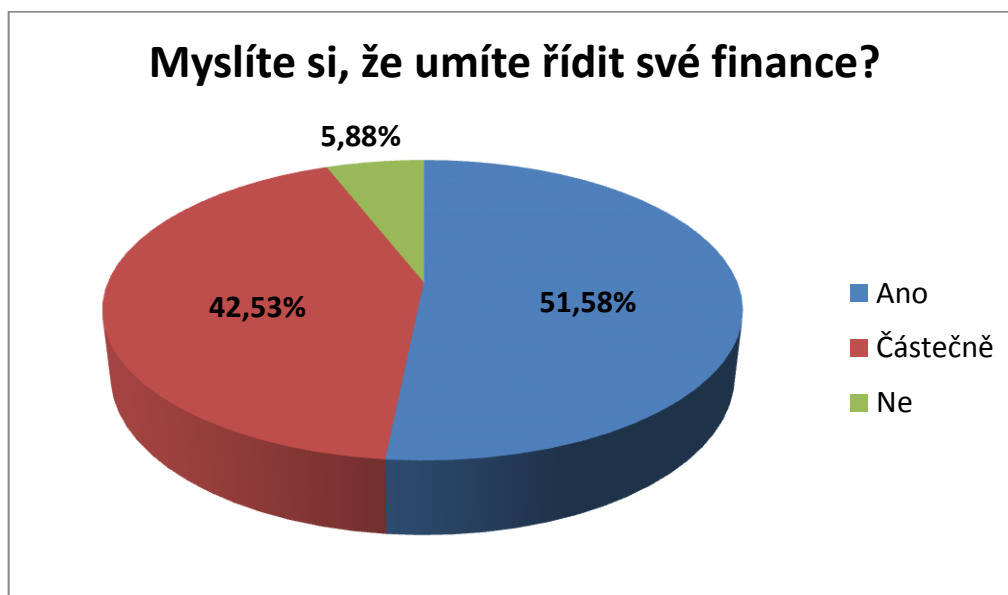
Graf 7. Výsledky odpovědí na otázku měsíčního příjmu (Vlastní zpracování)

Nejvíce osob z dotazníkového průzkumu má vyšší příjmu 10 000 až 20 000 Kč za měsíc. Jedná se o příjem, který má v České republice nejvíce „normálních“ lidí. Druhou nejčastěji

odpovídanou otázkou je příjem do 5 000 Kč. V této kategorii se nacházejí především studenti, kteří také pracují.

9.2 Otázky o rodinných, osobních financích, bankovních produktech a ročním zúčtování daně

- **Myslíte si, že umíte řídit své finance?**

Graf 8. Výsledky odpovědí na otázku: Myslíte si, že umíte řídit své finance?
(Vlastní zpracování)

Z grafu lze vidět, že většina lidí si o sobě myslí, že umí řídit své finance alespoň částečně. Pouze 5,88 % oslovených respondentů neumí hospodařit se svými finanční prostředky.

- **Vedete si evidenci příjmů a výdajů?**

V této otázce 54 % respondentů uvedla, že si žádnou evidenci nevede. Zbýlých 46 % si hlídá své příjmy a výdaje, alespoň z části. Z toho 20,45 % si vede evidenci pouze u vyšších částek, 10 % si vede pouze výdaje a 13,64 % si vede evidenci příjmů i výdajů podrobně.

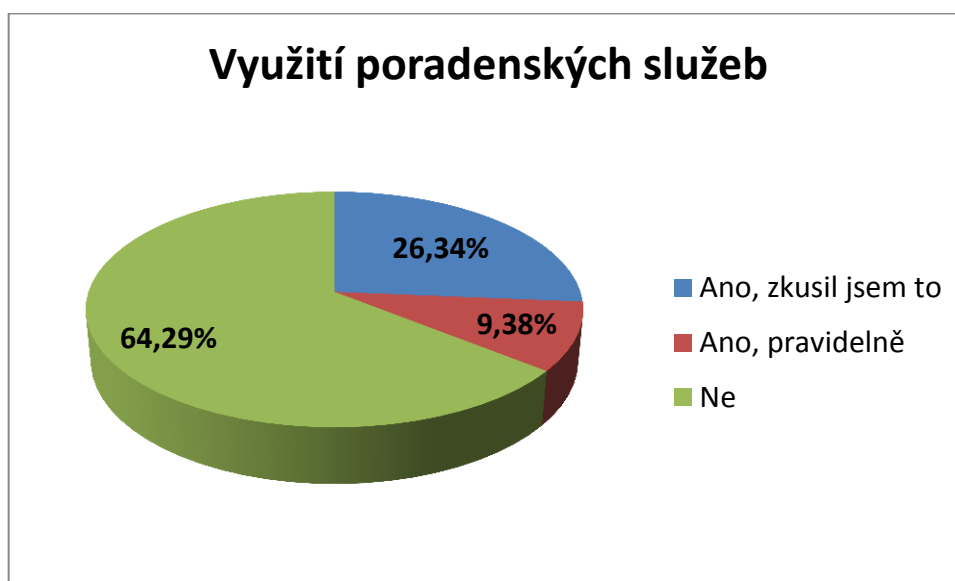
- **Jak vyrovnaný vnímáte svůj osobní/rodinný rozpočet?**

Tab. 30. Výsledky odpovědí na otázku: Jak vyrovnaný vnímáte svůj rozpočet? (Vlastní zpracování)

Rozpočet	
Vyrovnaný	56,76 %
Přebytkový	27,48 %
Deficitní	15,77 %

V tabulce lze vidět, že většina respondentů vnímá svůj rozpočet, jako vyrovnaný. Svými příjmy pokryjí své výdaje. Přebytkový rozpočet má 27,48 % respondentů, určitá suma peněz jim po zaplacení výdajů přebývá. 15,77 % respondentů nemá dostatečné finanční prostředky ani na zaplacení svých výdajů.

- **Využili jste někdy služeb finančního či daňového poradenství?**

Graf 9. Výsledky odpovědí na otázku využití poradenských služeb (Vlastní zpracování)

V dotazníkovém šetření bylo zjištěno, že většina respondentů nevyužívá služeb daňového či finančního poradenství. Pouze 9,38 % dotazovaných využívá pravidelně služeb poradců. Pokud na tuto otázku respondenti odpověděli ne, byla pro ně připravena další otázka.

- **Z jakého důvodu jste nikdy nevyužili služeb finančního či daňového poradce?**

Tab. 31. Výsledky odpovědí na otázku nevyužití poradenství (Vlastní zpracování)

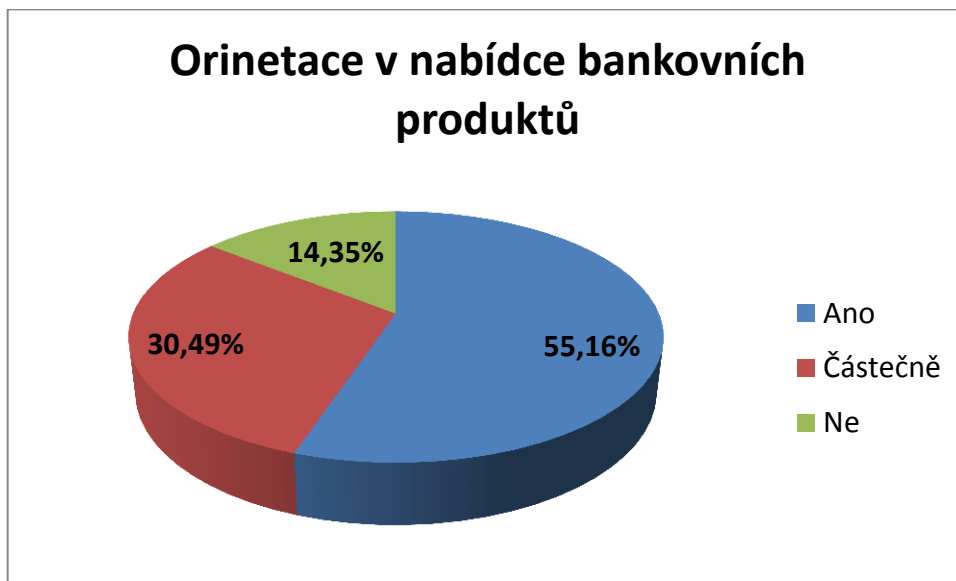
Důvod	
Nepotřeboval/a jsem to	68,31 %
Nedůvěřuji poradcům	15,49 %
Připadá mi to zbytečně nákladné	11,27 %
Problematiku ovládám sám/sama	04,93 %

V tabulce jsou uvedeny nejčastější důvody, proč lidé nevyužívají služeb poradců. Respondenti nejčastěji uvedli, že tyto služby nepotřebují. Lidé si často ani neuvědomují, že by jim případná optimalizace od odborníků pomohla lépe řídit nebo zhodnotit své finance. Celých 15,49 % dotázaných uvedlo, že poradcům nedůvěřuje. Je to nejspíše způsobeno tím, že mezi poradci se občas vyskytují i lidé, kteří často nabídnou klientům nevýhodné smlouvy, za účelem svého obohacení.

- **Znáte nějakou finančně poradenskou společnost? Uveďte jakou.**

Z celkových 224 dotázaných 39 uvedlo, že nezná žádnou finančně poradenskou společnost, 30 respondentů uvedlo poradenskou společnost Partners, 14 dotázaných uvedlo OVB, pouze 5 respondentů uvedlo Fincentrum a pouze 4 dotázaní uvedli Broker Consulting. Ostatní respondenti často uváděli svou banku či jinou soukromou firmu. Z výzkumu vyplývá, že lidé neznají finančně poradenské společnosti, využívají pouze rad v bankách.

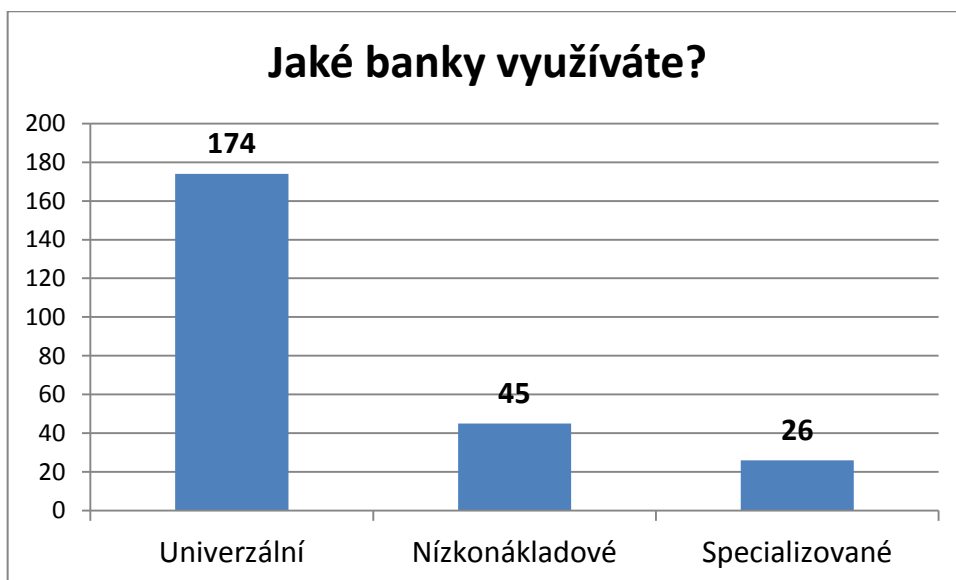
- **Myslíte si, že se umíte zorientovat v nabídce bankovních produktů?**

Graf 10. Výsledky odpovědí na otázku orientace v bankovních produktech (Vlastní zpracování)

Pouze 14,35 % z dotázaných se neumí zorientovat v nabídce bankovních produktů. Více než polovina respondentů se v bankovních produktech orientuje.

- **Jaké banky využíváte?**

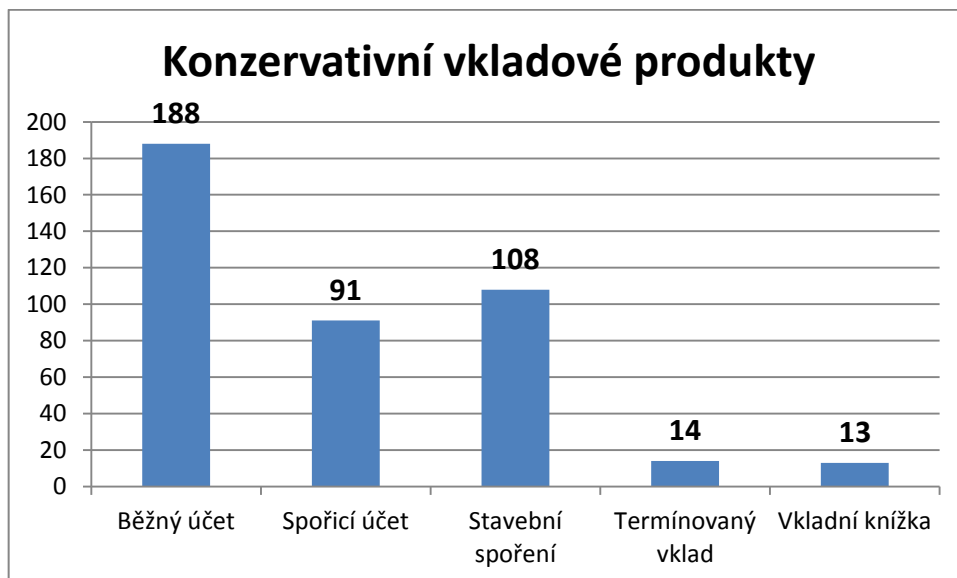

Graf 11. Výsledky odpovědí na otázku: Jaké banky využíváte? (Vlastní zpracování)

V grafu jsou zobrazeny odpovědi na danou otázku, kde bylo možno označit více odpovědí. Z výzkumu je zřejmé, že nejvíce lidí využívá služeb univerzálních bank, na které jsem

se zaměřila v sedmé kapitole. Tyto banky nabízí komplexní služby a produkty, což je pro lidi jednodušší. Také v nich spousta lidí vidí určitou (větší) jistotu a dostupnost.

- **Jakými konzervativními produkty zhodnocuje svůj majetek?**

Graf 12. Výsledky odpovědí na otázku konzervativních vkladových produktů (Vlastní zpracování)

V grafu je zobrazeno využití konzervativních vkladových produktů respondenty. Téměř všichni respondenti využívají běžný nebo spořicí účet. 108 dotázaných uvedlo, že má založené stavební spoření. Tato informace se ovšem neodrazila v předchozí otázce. Pokud lidé mají založené stavební spoření, využívají služeb specializovaných bank – stavebních spořitelů. Vkladní knížky a termínované vklady lidé moc nevyužívají. V odpovědi bylo také možno uvést jinou odpověď. Respondenti nejčastěji uváděli podílové či investiční fondy, které se ovšem nedají řadit mezi konzervativní produkty. Zde se potvrdilo, že lidé nemají velkou finanční gramotnost a znalosti v oblasti financí. Neví, jaké produkty jsou konzervativní.

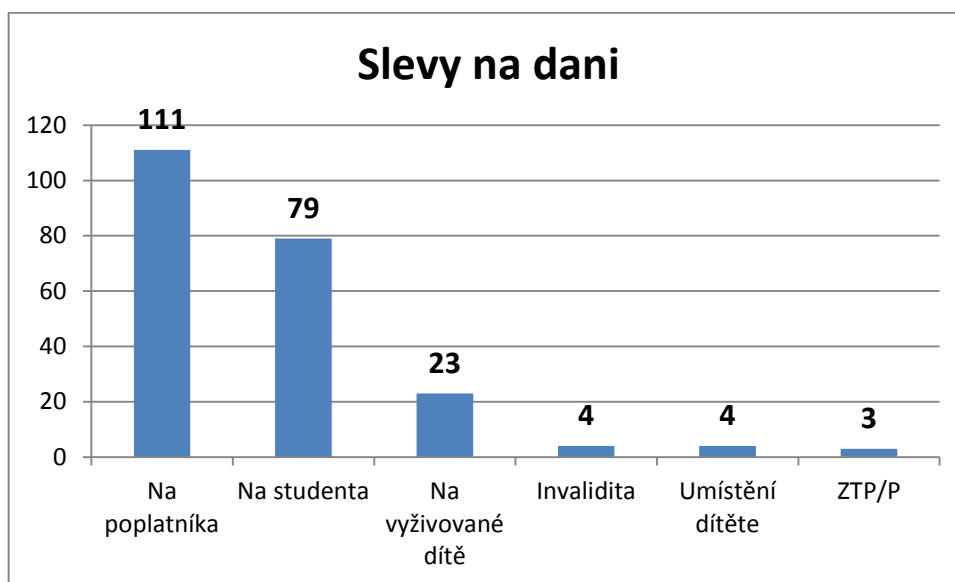
- **Kdo Vám zpracovává daňové přiznání?**

Tab. 32. Výsledky odpovědí na otázku podání daňového přiznání (Vlastní zpracování)

Kdo Vám podává daňové přiznání?	
Zaměstnavatel	36,07 %
Sám/sama	21,00 %
Daňový poradce	08,68 %
Nepodávám daňové přiznání	31,96 %
Ostatní	02,29 %

V tabulce je uvedeno, kdo daným respondentům podává daňové přiznání. Nejčastěji lidé využívají služeb zaměstnavatele. Tuto možnost mohou využít pouze lidé, kteří mají jen jednoho zaměstnavatele. V ostatních odpovědích lidé uváděli členy rodiny. Služeb daňového poradce využívá pouze 8,68 % dotazovaných, což svědčí o tom, že lidé tyto služby téměř nevyužívají. Podání daňového přiznání je až na výjimky dobrovolné, 31,96 % dotázaných ho vůbec nepodává. Je škoda, že nevyužívají možnosti vrácení daní a tím případné vylepšení svého rozpočtu.

- **Jaké uplatňujete slevy na dani?**

Graf 13. Výsledky odpovědí na otázku využití slev na dani (Vlastní zpracování)

V grafu jsou uvedeny slevy, které respondenti využívají. Nejčastěji využívanou slevou je základní sleva na poplatníka, kterou může využít každý pracující. Další hojně využíva-

nou slevou je sleva na studenta, což je způsobeno velkým zastoupením studentů mezi respondenty.

- **Máte založené stavební spoření?**

Tab. 33. Výsledky odpovědí na otázku: Máte založené stavební spoření? (Vlastní zpracování)

Máte založené stavební spoření?	
Ano	59,38 %
Ne	40,63 %

Z průzkumu lze vidět, že více než polovina všech dotázaných má založené stavební spoření. Pokud respondent odpověděl na tuto otázku ano, odpovídal také na následující otázku.

- **Z jakého důvodu využíváte stavební spoření?**

V této otázce je bližší specifikace důvodů, které vedou dotazované k založení stavebního spoření.

Tab. 34. Výsledky odpovědí na otázku důvodů využití stavebního spoření (Vlastní zpracování)

Důvod založení stavebního spoření	
Vyšší úročení, státní příspěvky	73
Zajištění bydlení	44
Plánuji využít úvěr ze stavebního spoření	26
Ostatní	6

Stavební spoření je primárně určené na zajištění bydlení, proto ho stát podporuje formou státních příspěvků. Z výzkumu lze vidět, že pouze 44 respondentů má založený tento produkt z důvodu zajištění bydlení. 77 dotázaných zde má peníze z důvodu vyššího úročení a státních příspěvků. Stavební spoření neplní svůj hlavní účel. V kolonce ostatní respondenti uváděli, že jim produkt založili rodiče.

- Věděli jste, že výše státního příspěvku je u stavebního spoření 10 % z vkladů, maximálně však 2 000 Kč ročně?

Graf 14. Výsledky odpovědí na otázku státního příspěvku u stavebního spoření (Vlastní zpracování)

Z výzkumu bylo zjištěno, že spousta lidí, co má založené stavební spoření, ani neví o výši poskytovaného státního příspěvku, tuto informaci nevědělo 23,39 % dotázaných. Tato odpověď svědčí o nižší finanční gramotnosti některých lidí. Pokud má člověk založený určitý produkt, měl by mít o daném produktu informace. Kdyby lidé více využívali služeb finančních poradců, tyto informace by jistě dostali. Celých 22,02 % využívá státní příspěvek v plné výši. Pouze 6,88 % dotázaných nevyužívá plného státního příspěvku, protože nemají na tak vysoký vklad finance.

- **Zůstávají Vám volné peněžní prostředky, které byste mohli použít k pravidelným platbám ke spoření na důchod či životní pojištění?**

Tab. 35. Výsledky odpovědí na otázku: Zůstávají Vám volné peněžní prostředky, které byste mohli použít k pravidelným platbám ke spoření na důchod či životní pojištění? (Vlastní zpracování)

Zbývají Vám peníze, které můžete použít ke spoření na důchod či na životní pojištění?	
Ano	55,36 %
Ne	44,64 %

V tabulce je uvedeno, že více než polovině respondentů zbývají peníze na to, aby si mohli zřídit a pravidelně platit životní pojištění, či si spořit na důchod. Pro 44,64 % dotázaných není moc příznivé, že nemají peníze, které by mohli využít ke spoření na důchod či na životní pojištění. Jejich finanční situace se však může časem zlepšit. Pokud respondenti na danou otázku odpověděli ano, odpovídali na následující otázky.

- **Máte sjednané kapitálové či investiční životní pojištění?**

Tab. 36. Výsledky odpovědí na otázku kapitálového či investičního životního pojištění (Vlastní zpracování)

Máte sjednané kapitálové či životní pojištění?	
Ano	41,85 %
Ne	58,15 %

Z následující otázky vyplývá, že menší polovina respondentů má sjednané kapitálové či investiční životní pojištění. Ostatních 58,15 % dotázaných nemá sjednané kapitálové či investiční pojištění, mohou mít však sjednané pojištění bez spořicí složky – rizikové životní pojištění, kde jsou nižší platby. Životní pojištění si převážně sjednávají muži, živitelé rodin. Dotazník zodpovědělo 78 % žen, což se také mohlo odrazit ve výsledku dané otázky.

- Věděli jste o tom, že si můžete snížit základ daně až o 12 000 Kč ročně při využívání kapitálového nebo investičního životního pojištění?

Graf 15. Výsledky odpovědí na otázku snížení daňového základu pomocí životního pojištění (Vlastní zpracování)

V grafu lze vidět odpovědi respondentů na danou otázku. Velice překvapivé je zjištění, že 51,42 % dotázaných ví o možnosti snížení základu daně, ale nevyužívá ho. Buď dotyční nemají dostatečně vysoký základ daně, aby tento odpočet mohli uplatnit, a nebo se bojí, že při dřívějším ukončení nesplní podmínky pro to, aby si daný odpočet mohli uplatnit a daň by museli zpětně dopláct.

- Využíváte nějaký produkt určený k zajištění důchodu ve stáří?

Tab. 37. Výsledky odpovědí na otázku využití produktu k zajištění stáří (Vlastní zpracování)

Využíváte produkt k zajištění stáří?	
Ano	51,79 %
Ne	48,21 %

V tabulce lze vidět, že více než polovina všech dotázaných myslí na zajištění finančních prostředků v důchodovém věku. V následujících dvou otázkách budou odpovědi blíže rozebrány.

- **Jaký produkt využíváte ke spoření na důchod?**

Tab. 38. Výsledky odpovědí na otázku: Jaký produkt využíváte ke spoření na důchod? (Vlastní zpracování)

Jaký produkt využíváte ke spoření na důchod?	
III. pilíř	87,85 %
Ostatní	12,15 %

V tabulce jsou zaznamenány odpovědi respondentů. Ve III. pilíři si spoří téměř všichni dotázaní, ať už dle staré či nové smlouvy. Jako jiné spoření zajištění důchodu lidé uváděli termínované vklady, nemovitosti, investice nebo I. pilíř.

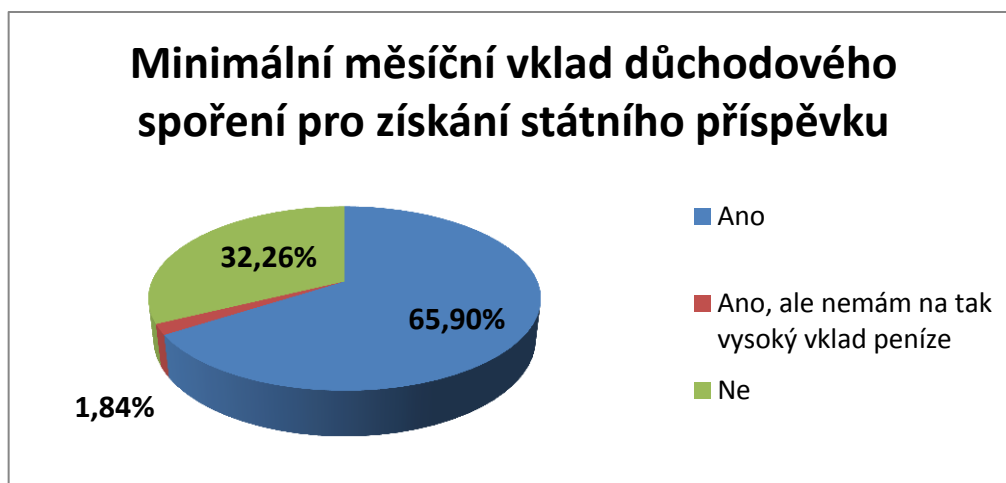
- **Z jakého důvodu nevyžíváte žádný produkt pro zajištění důchodu?**

Tab. 39. Výsledky odpovědí na otázku nevyužití produktu k zajištění na stáří (Vlastní zpracování)

Z jakého důvodu nevyžíváte žádný produkt k zajištění na stáří?	
Nemám na to finance	41,18 %
Nevěřím produktům k zajištění na stáří	43,18 %
Měl jsem II. pilíř, který skončil	01,96 %
Ostatní	13,68 %

V tabulce jsou zobrazeny odpovědi na danou otázku. Po skončení II. pilíře lidé méně věří produktům k zajištění finančních prostředků na stáří. Spousta lidí nedisponuje dostatečnými financemi, aby mohli každý měsíc platit určitou částku na tento produkt. Jako další důvody lidé uváděli, že mají na spoření ještě čas. Studenti si často chtějí spořit, ale až po té, co budou zaměstnaní. Dva respondenti uvedli, že již jsou v důchodu, takže tento produkt již pro ně není podstatný.

- Věděli jste, že minimální měsíční vklad pro získání státního příspěvku na důchodové připojištění činí 300 Kč?

Graf 16. Výsledky odpovědí na otázku minimálního měsíčního vkladu pro získání státního příspěvku na důchodovém spoření (Vlastní zpracování)

V grafu jsou zobrazeny odpovědi na danou otázku, 65,9 % respondentů zná minimální hranici měsíčního vkladu pro získání státního příspěvku. Pouze 1,84 % nemá na tak vysoký měsíční vklad peníze. Celých 32,26 % dotázaných nevědělo o získání státního příspěvku, což svědčí o neinformovanosti lidí. Pokud by lidé měli více znalostí v této problematice, případně by využili služeb finančních poradců, mohl by tento produkt zaujmout více lidí.

ZÁVĚR

Hlavním cílem mé bakalářské práce bylo provést analýzu rozpočtu a stávajících produktů vzorového klienta - rodiny a také provést srovnání vybraných konzervativních produktů určených pro zhodnocení financí na českém finančním trhu. Dále tyto výsledky interpretovat a navrhnout řešení včetně doporučení produktů.

Práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části práce je provedena literární rešerše dané problematiky. Na základě těchto pramenů byly vysvětleny nejdůležitější pojmy, byla provedena deskripce finančního a daňového poradenství. Také zde byly detailně popsány produkty konzervativního zhodnocení financí, bylo uvedeno jejich použití, výhody či nevýhody daných produktů. Další kapitola pojednává o rodinném rozpočtu. Bylo zde popsáno členění rozpočtů, příjmů a výdajů dle jednotlivých druhů. Také zde byly specifikovány cíle a postup tvorby rozpočtu. V poslední kapitole teoretické části byl proveden výčet jednotlivých slev na dani, daňového zvýhodnění, nezdanitelných částí základu daně a státních příspěvků, které mohou rodiny využívat. Tyto možné daňové úspory jsou pro rodiny velmi důležité, protože jim pomohou snížit výdaje, které by jinak museli zaplatit na dani z příjmu.

Praktická část bakalářské práce je rozdělena do čtyř částí. V první části jsou popsány subjekty působící na finančním trhu. Jsou zde předvedeny nejznámější finančně i daňově poradenské společnosti a také asociace. Je zde zmíněn etický kodex. V České republice jsou obyvatelé stále skeptičtí k poradcům, proto je důležité představit poradenství, jako určitou pomoc při plánování financí. Druhá část praktické části se zabývá analýzou konkrétního rozpočtu, stávajících produktů a daňových úspor vzorového klienta. Rodiny si často nevedou evidenci příjmů a výdajů, tím ztrácí možnost vyškrtnout zbytečné výdaje a získat více finančních prostředků pro další zhodnocení. Také lidé často nevědí, jaké nezdanitelné části základu daně lze odečíst při ročním zúčtování a zbytečně platí vyšší daň z příjmu. Rodiny nejsou informovány o poskytování státních příspěvků u určitých produktů. Tato neinformovanost způsobuje, že lidé nezískávají takové zhodnocení, jaké by mohli případně získat na produktech s příspěvkem. Po celkové optimalizaci vzorového klienta rodina získala o 3 168 Kč ročně více. Navrhované řešení také pomohlo rodině snáze dosáhnout předem daných cílů – zajištění finančních prostředků na vysokou školu pro syna, finanční prostředky na věno pro dceru a zajištění financí na důchod. V další kapitole je provedeno srovnání konzervativních vkladových produktů u vybraných čtyř bank. Byly vybrány nej-

známější a nepoužívanější banky z důvodu srovnání všech vybraných produktů. Tato analýza posloužila k následnému doporučení produktů pro vybranou rodinu. V poslední kapitole je vyhodnoceno dotazníkové šetření veřejného mínění reflektující kapitoly bakalářské práce. Ve výzkumu se potvrdili informace uvedené v této práci. Respondenti uvedli, že nevyužívají služeb poradenství především z důvodu nevěřivosti. Také zde byla potvrzena určitá neznalost dotazovaných v oblasti vedení financí a bankovních produktů.

Oblast rodinných a osobních financí je velice rozsáhlá. Pro rodiny je často velmi obtížné sledovat změny legislativy a produktů. Právě z tohoto důvodu je výhodné využít poradenských služeb a zvážit možnosti, které finanční trh nabízí. Práce může pomoci dalším rodinám sestavit rozpočet, lépe řídit finance a výhodně je rozvrhnout do bankovních produktů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Anonymní vkladní knížky letos končí – víte, jak z nich bez poplatku vybrat peníze?, 2012. *Bankovní poplatky.com: Internetový ombudsman bankovních klientů* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.bankovnipoplatky.com/>

Asociace českých stavebních spořitelů [online], c2014. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.acss.cz/>

Asociace finančních poradců České republiky, spolek [online], c2014. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://afpcr.cz/>

Asociace finančních zprostředkovatelů a finančních poradců České republiky, z.s. [online], c2010. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.afiz.cz/index.php>

Asociace penzijních společností ČR [online], c2009. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/>

Broker Consulting: Nezávislý finanční konzultant [online], c1998-2015. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.bcas.cz/>

ČERNOHORSKÁ, Liběna, 2015. *Komplexní pohled do bankovního světa*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 170 s. ISBN 9788073958633.

Česká bankovní asociace [online], c2016. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.czech-ba.cz/cs>

EDITED BY GEORGE CALLAGHAN, Ian Fribbance, 2012. *Personal finance*. 2nd ed. Basingstoke: Palgrave Macmillan. ISBN 9780230348110.

Etický kodex fin. trhu, c2016. *Česká bankovní asociace* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.czech-ba.cz/cs/aktivity/ochrana-spotrebitele/eticky-kodex-fin-trhu>

Fincentrum [online], c2016. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://fincentrum.com/>

Fond pojištění vkladů [online], c2016. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.fpv.cz/cs/>

Herní plán pro výherní vkladní knížky na jméno vydané Českou spořitelnou, a. s., 2015. *Česká spořitelna: Jsme Vám blíž* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/herni_plan_VVK.pdf

Inflace, spotřebitelské ceny, c2016. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/inflace_spotrebitelske_ceny

Investiční trojúhelník, c2014. *Cesta financemi.cz* [online]. [cit. 2016-05-12]. Dostupné z: <http://cestafinancemi.cz/wp-content/uploads/2015/03/investicni-trojuhelnik-600x424.png>

JANDA, Josef, 2011. *Spořit nebo investovat?*. 1. vyd. Praha: Grada, 167 s. ISBN 9788024736709.

JUŘÍK, Pavel, 2011. *Historie bank a spořitelén v Čechách a na Moravě*. 1. vyd. Praha: Libri, 190 s. ISBN 9788072774883.

KIYOSAKI, Robert, Jake JOHNSON (ed.), 2008. *Zvyšte své finanční IQ: starejte se o své peníze lépe*. Praha: Pragma, 226 s. ISBN 9788073491277.

KIYOSAKI, Robert a Sharon LECHTER, c2005. *Bohatý táta, chudý táta pro mladé: co vás škola o penězích nenaučí*. Hodkovičky [Praha]: Pragma, 139 s. ISBN 8072051997.

Komora daňových poradců České republiky [online], c2006-2015. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.kdpcr.cz/>

KUČEROVÁ, Dagmar, 2016. *Lexikon mzdového účetnictví pro rok 2016*. 4. Dolní Lhota: Tiskový Express, 2016(4), ^^^svazků. ISBN 9788090571228.

MARKOVÁ, Hana, 2015. *Daňové zákony 2015: úplná znění platná k 1.1.2015*. 24. vyd. Praha: Grada, 272 s. ISBN 978-802-4755-076.

MARKOVÁ, Hana, 2016. *Daňové zákony 2016: úplná znění platná k 1.1.2016*. 25. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0022-4.

NEUŽIL, Ing. Radek, 2009. Právnícké osoby poskytující daňové poradenství. *Daňáři online: Portál daňových poradců a profesionálů* [online]. [cit. 2016-05-07]. DOI: Ing. Radek Neužil, LL. M., tajemník Komory daňových poradců ČR. Dostupné z: http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d5207v7246-pravnicke-osoby-poskytujici-danove-poradenstvi/?search_query=da%C5%88ov%C3%A9%20poradenstv%C3%AD&order_by=&order_dir=&type=&search_results_page=1

NOVÁKOVÁ, Vladimíra (ed.) a Věroslav SOBOTKA (ed.), 2011. *Slabikář finanční gramotnosti: učebnice základních 7 modulů finanční gramotnosti*. 2., aktualiz. vyd. Praha: COFET, 416 s. ISBN 9788090439610.

OVB: Allfinanz, a.s. [online], c2014. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.ovb.cz/>

Partners: Finanční poradenství jinak [online], c2016. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.partners.cz/cs/>

Pilíře českého důchodového systému, c2012. *Důchodová reforma.cz* [online]. [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/duchodovy-system/>

Popis finančního trhu: Struktura a subjekty finančního trhu, c2016. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.psfv.cz/cs/popis-financniho-trhu/struktura#1476>

Sbírka zákonů a Sbírka mezinárodních smluv: Zákon České národní rady o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, c2016. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1992&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=3>

SMRČKA, Luboš, 2010. *Rodinné finance: ekonomická krize a krach optimismu*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, xxii, 538 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 9788074001994.

SYROVÝ, Petr a Tomáš TYL, 2014. *Osobní finance: řízení financí pro každého*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 220 s. ISBN 9788024748320.

ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava, 2010. *Bankovníctví*. Praha: Vysoká škola finanční a správní. ISBN 9788074080296.

Termínované vklady, c1998-2016. *Měšec.cz: Váš průvodce finančním světem* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/sporeni/terminovane-vklady/pruvodce/>

USF [online], c2014. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.usfer.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČSS	Asociace českých stavebních spořitelen
AFIZ	Asociace finančních zprostředkovatelů a finančních poradců ČR
APS	Asociace penzijních společností ČR
a.s.	Akciová společnost
Atd.	A tak dále
ČBA	Česká bankovní asociace
ČNB	Česká národní banka
ČS	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
KDP ČR	Komora daňových poradců ČR
KB	Komerční banka
Např.	Například
p.a.	Per annum - ročně
Sb.	Sbírka zákonů
s. r. o.	Společnost s ručením omezeným
tzv.	Takzvaný
USF	Unie společností finančního zprostředkování a poradenství
z.s.	Zapsaný spolek

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Investiční trojúhelník (Zdroj: Investiční trojúhelník, c2014)	22
---	----

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Analýza příjmů rodiny (Vlastní zpracování).....	51
Graf 2. Analýza výdajů rodiny (Vlastní zpracování).....	51
Graf 3. Analýza majetku rodiny (Vlastní zpracování).....	53
Graf 4. Výsledky odpovědí na otázku věku (Vlastní zpracování).....	68
Graf 5. Výsledky odpovědí na otázku vzdělání (Vlastní zpracování).....	68
Graf 6. Výsledky odpovědí na otázku sociálního statusu (Vlastní.....	69
Graf 7. Výsledky odpovědí na otázku měsíčního příjmu (Vlastní zpracování).....	69
Graf 8. Výsledky odpovědí na otázku: Myslíte si, že umíte řídit své finance? (Vlastní zpracování).....	70
Graf 9. Výsledky odpovědí na otázku využití poradenských služeb.....	71
Graf 10. Výsledky odpovědí na otázku orientace v bankovních.....	73
Graf 11. Výsledky odpovědí na otázku: Jaké banky využíváte?.....	73
Graf 12. Výsledky odpovědí na otázku konzervativních vkladových.....	74
Graf 13. Výsledky odpovědí na otázku využití slev na dani (Vlastní zpracování).....	75
Graf 14. Výsledky odpovědí na otázku státního příspěvku u stavebního spoření (Vlastní zpracování).....	77
Graf 15. Výsledky odpovědí na otázku snížení daňového základu pomocí životního pojištění (Vlastní zpracování).....	79
Graf 16. Výsledky odpovědí na otázku minimálního měsíčního vkladu pro získání státního příspěvku na důchodovém spoření (Vlastní zpracování).....	81

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Výše státního příspěvku v Kč dle vkladu účastníka doplňkového penzijního spoření v Kč (Vlastní zpracování dle Syrový a Tyl, 2014, s. 187)	38
Tab. 2. Charakteristika rodiny (Vlastní zpracování).....	49
Tab. 3. Analýza příjmů (Vlastní zpracování)	50
Tab. 4. Analýza výdajů (Vlastní zpracování)	50
Tab. 5. Analýza aktiv – majetku (Vlastní zpracování)	52
Tab. 6. Analýza stávajících produktů rodiny (Vlastní zpracování)	53
Tab. 7. Analýza stávajících produktů rodiny 2 (Vlastní zpracování)	53
Tab. 8. Analýza cílů (Vlastní zpracování)	54
Tab. 9. Analýza slev a daňového zvýhodnění pana Soukupa (Vlastní zpracování)	54
Tab. 10. Analýza daňových slev Paní Soukupové (Vlastní zpracování)	54
Tab. 11. Srovnání běžných účtů (Vlastní zpracování dle interních materiálů bank).....	56
Tab. 12. Srovnání spořicíh účtů (Vlastní zpracování dle interních materiálů bank)	57
Tab. 13. Srovnání termínovaných vkladů (Vlastní zpracování dle interních materiálů bank).....	57
Tab. 14. Srovnání stavebního spoření (Vlastní zpracování dle interních materiálů bank).....	58
Tab. 15. Roční státní příspěvek dle výše vkladu (Vlastní zpracování dle interních.....	59
Tab. 16. Vkladní knížky (Vlastní zpracování dle interních materiálů bank).....	59
Tab. 17. Pilíře českého důchodového systému (Vlastní zpracování dle Pilíře českého	60
Tab. 18. Výše odpočtu ze základu daně dle měsíčního příspěvku (Vlastní zpracování).....	60
Tab. 19. Srovnání vybraných životních pojištění (Vlastní zpracování dle interních.....	61
Tab. 20. Výše odpočtu ze základu daně dle měsíčního pojistného (Vlastní zpracování)	61
Tab. 21. Stavební spoření rodiny (Vlastní zpracování)	63
Tab. 22. Optimalizace stavebního spoření (Vlastní zpracování)	63
Tab. 23. Nynější spoření na důchod (Vlastní zpracování).....	64
Tab. 24. Optimalizace spoření na důchod (Vlastní zpracování).....	64
Tab. 25. Rozložení plateb životního pojištění (Vlastní zpracování).....	64
Tab. 26. Optimalizace daňových slev, zvýhodnění (Vlastní zpracování)	65
Tab. 27. Optimalizace nezdánitelných částí základu daně (Vlastní zpracování).....	65
Tab. 28. Zvýšení příjmů po aplikaci navrhovaných řešení (Vlastní zpracování)	66

Tab. 29. Výsledky odpovědí na otázku pohlaví respondentů (Vlastní zpracování)	67
Tab. 30. Výsledky odpovědí na otázku: Jak vyrovnaný vnímáte svůj rozpočet? (Vlastní zpracování)	71
Tab. 31. Výsledky odpovědí na otázku nevyužití poradenství (Vlastní zpracování)	72
Tab. 32. Výsledky odpovědí na otázku podání daňového přiznání (Vlastní zpracování)	75
Tab. 33. Výsledky odpovědí na otázku: Máte založené stavební spoření? (Vlastní zpracování)	76
Tab. 34. Výsledky odpovědí na otázku důvodů využití stavebního spoření (Vlastní zpracování)	76
Tab. 35. Výsledky odpovědí na otázku: Zůstávají Vám volné peněžní prostředky, které byste mohli použít k pravidelným platbám ke spoření na důchod či životní pojištění? (Vlastní zpracování).....	77
Tab. 36. Výsledky odpovědí na otázku kapitálového či investičního životního pojištění (Vlastní zpracování)	78
Tab. 37. Výsledky odpovědí na otázku využití produktu k zajištění stáří (Vlastní.....	79
Tab. 38. Výsledky odpovědí na otázku: Jaký produkt využíváte ke spoření na důchod? (Vlastní zpracování).....	80
Tab. 39. Výsledky odpovědí na otázku nevyužití produktu k zajištění na stáří (Vlastní zpracování)	80

SEZNAM PŘÍLOH

P I Dotazník veřejného mínění

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ

Dotazník veřejného mínění o finančním a daňovém poradenství, konzervativních vkladových produktech a daňovém přiznání

Dobrý den, prosím Vás o vyplnění krátkého dotazníku. Výsledky výzkumu slouží ke zpracování mé bakalářské práce na téma Rodinné finance z pohledu finančního a daňového poradenství.

1) Vaše pohlaví?

- Muž
- Žena

2) V jaké věkové kategorii se nacházíte?

- Do 18 let
- 18-25 let
- 26-40 let
- 40-55 let
- 55 a více let

3) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní
- Střední škola s výučním listem
- Střední škola s maturitou
- Vyšší odborná škola
- Vysoká škola

4) Jaký je Váš sociální status?

- Student
- Pracující student
- Zaměstnanec
- Nezaměstnaný
- Podnikatel

5) Jaká je výše Vašeho příjmu?

- Do 5 000 Kč
- 5 001 – 10 000 Kč
- 10 001 – 20 000 Kč
- 20 001 – 30 000 Kč
- 30 001 Kč a výše

- 6) Myslíte si, že umíte řídit své finance?
- Ano
 - Částečně
 - Ne
- 7) Vedete si evidenci příjmů a výdajů?
- Ano, podrobně
 - Ano, pouze výdaje
 - Ano, pouze u vyšších částek
 - Ne
 - Jiné – uveďte:
- 8) Jak vyrovnaný vnímáte svůj osobní/rodinný rozpočet?
- Mám více výdajů než příjmů, peníze mi chybí
 - Mám více příjmů než výdajů, peníze mi přebývají
 - Mám přibližně stejně výdajů a příjmů, mám vyrovnaný rozpočet
- 9) Využili jste někdy služby finančního či daňového poradenství?
- Ano, pravidelně
 - Ano, zkusil jsem to
 - Ne
- 10) Z jakého důvodu jste nikdy nevyužil/a služeb finančního či daňového poradce?
(Pokud jste na předchozí otázku odpověděli ano, pokračujte otázkou 11)
- Nepotřeboval/a jsem to
 - Nedůvěřuji poradcům
 - Připadá mi to zbytečně nákladné
 - Jiné – uveďte:
- 11) Znáte nějakou poradenskou společnost? Uveďte jakou.
- 12) Myslíte si, že se umíte zorientovat v nabídce bankovních produktů?
- Ano
 - Částečně
 - Ne
- 13) Jaké banky využíváte? (možno označit více odpovědí)
- Nízkonákladové banky (Air bank, Zuno bank, Fio banka...)
 - Univerzální banky (ČS, KB, ČSOB...)
 - Specializované banky (Stavební spořitelny, Citibank, Wüstenrot...)

14) Jakými konzervativními produkty zhodnocuje svůj majetek? Označte produkty, které využíváte. (možno označit více odpovědí)

- Běžný účet
- Spořicí účet
- Termínované vklady
- Vkladní knížky
- Stavební spoření
- Jiné, uveďte:

15) Kdo Vám zpracovává daňové přiznání

- Sám/sama
- Zaměstnavatel
- Daňový poradce
- Nepodávám daňové přiznání
- Jiné – uveďte:

16) Jaké uplatňujete slevy na dani? (možno označit více odpovědí)

- Na poplatníka
- Na manžela/manželku
- Na vyživované dítě
- Na studenta
- Sleva ZTP/P
- Na invaliditu
- Sleva při umístění dítěte do předškolního zařízení

17) Máte založené stavební spoření?

- Ano (Pokračujte na otázku 19)
- Ne

18) Z jakého důvodu využíváte stavební spoření? (možno označit více odpovědí)

- Ukládám si zde peníze z důvodu vyššího úročení a státních příspěvků
- Ukládám si zde peníze na zajištění bydlení
- Plánuji využít úvěr ze stavebního spoření
- Jiné – uveďte:

19) Věděli jste, že výše státního příspěvku u stavebního spoření je 10 % z vkladů, maximálně však 2 000 Kč ročně?

- Ano
- Ano, státní příspěvek využívám v plné výši
- Ano, ale nevyžívám ho v plné výši
- Ne

- 20) Zůstávají Vám volné peněžní prostředky, které byste mohli použít k pravidelným platbám ke spoření na důchod či životní pojištění?
- Ano
 - Ne
- 21) Máte sjednané kapitálové či investiční životní pojištění?
- Ano
 - Ne
- 22) Věděli jste o tom, že si můžete snížit základ daně až o 12 000 Kč ročně při využívání kapitálového či investičního životního pojištění?
- Ano, této možnosti využívám
 - Ano, ale této možnosti nevyžívám
 - Ne, ale chtěl bych využít
 - Ne, nemám životní pojištění
 - Jiné – uveďte:
- 23) Využíváte nějaký produkt určený k zajištění důchodu ve stáří?
- Ano
 - Ne
- 24) Jaký produkt využíváte ke spoření na důchod? (pokud jste na předchozí otázku odpověděli ne, pokračujte na otázku 25)
- Doplnkové penzijní spoření, III. pilíř
 - Jiné
- 25) Z jakého důvodu nevyžíváte žádný produkt pro zajištění důchodu? (Pokud jste na otázku 23 odpověděli ano, pokračujte otázkou 26)
- Nemám na to finance
 - Měl jsem II. Pilíř, který teď skončil
 - Nevěřím produktům, které slouží k zajištění důchodu
 - Jiné – uveďte:
- 26) Věděli jste, že minimální měsíční vklad pro získání státního příspěvku na důchodové připojištění činí 300 Kč?
- Ano
 - Ano, ale nemám na tak vysoký vklad finance
 - Ne